

Mediálny svet zasiahla smutná správa. Zomrel dlhoročný novinár a šéfredaktor denníka Korzár	3
Online, slovenskodnes.sk, 21. 3. 2024, 10:46	
Dubózcí: Vystúpenie Slovenska z NATO by nedávalo žiadny zmysel (rozhovor)	4
Online, sportdnes.sk, 25. 3. 2024, 17:51	
Cena Dominika Tatarku: Tatarkovská reč Mariána Andričička	7
Online, tyzden.sk, 28. 3. 2024, 7:08	
Správy RTVS	10
Rozhlas, Správy RTVS, 28. 3. 2024, 11:00	
UPJŠ zorganizovala veľkonočnú zbierku potravín pre ľudí v núdzi	11
Online, eastmag.sk, 28. 3. 2024, 14:59	
UPJŠ zorganizovala veľkonočnú zbierku trvanlivých potravín pre ľudí v núdzi	12
Online, reporter24.sk, 28. 3. 2024, 15:08	
Košická univerzita zorganizovala veľkonočnú zbierku pre bezdomovcov	13
Online, ahoj.tv, 28. 3. 2024, 16:11	
Veľkonočná zbierka pre ľudí bez domova	14
Televízia, Správy RTVS z regiónov, 28. 3. 2024, 18:16	
Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach pomohla veľkonočnou zbierkou ľuďom v núdzi	15
Online, netky.sk, 28. 3. 2024, 20:00	
Dubózcí: Vystúpenie Slovenska z NATO by nedávalo žiadny zmysel (rozhovor)	16
Online, finreport.sk, 29. 3. 2024, 0:00	
UPJŠ vyzbierala približne 500 kg potravín pre ľudí v núdzi	19
Online, regiony.zoznam.sk, 29. 3. 2024, 0:00	
Dubózcí: Vystúpenie Slovenska z NATO by nedávalo žiadny zmysel (rozhovor)	20
Online, sita.sk, 29. 3. 2024, 8:21	
Dubózcí: Vystúpenie Slovenska z NATO by nedávalo žiadny zmysel (rozhovor)	21
Online, parlamentnelisty.sk, 29. 3. 2024, 9:00	
Dubózcí: Vystúpenie Slovenska z NATO by nedávalo žiadny zmysel (rozhovor)	24
Online, 24hod.sk, 29. 3. 2024, 9:21	
Dubózcí: Vystúpenie Slovenska z NATO by nedávalo žiadny zmysel (rozhovor) - - Agentúrne správy	27
Online, bratislavaden.sk, 29. 3. 2024, 10:35	
Pre ľudí v núdzi vyzbierali takmer pol tony trvanlivých potravín	30
Online, kosice.korzar.sme.sk, 29. 3. 2024, 10:50	
Do útulku pre bezdomovcov v Bernátovciach putovalo pol tony potravín. O krajšie sviatky sa postarala košická univerzita	31
Online, koscak.sk, 29. 3. 2024, 14:00	
Košice: UPJŠ vyzbierala približne 500 kg potravín pre ľudí v núdzi	32
Online, tasr.sk, 29. 3. 2024, 16:37	
Košice: UPJŠ vyzbierala približne 500 kg potravín pre ľudí v núdzi	33
Agentúrne spravodajstvo, TASR, 29. 3. 2024, 16:37	
Univerzita vyzbierala približne 500 kg potravín pre ľudí v núdzi	34
Online, teraz.sk, 29. 3. 2024, 16:45	
Správy	35

Rozhlas, Správy, 29. 3. 2024, 17:00

Kométa na oblohe	36
Televízia, Televízne noviny, 29. 3. 2024, 19:53	
Správy RTVS	38
Rozhlas, Správy RTVS, 30. 3. 2024, 10:00	
Odchod z NATO by bol pre Slovensko nevýhodný, výdavky na obranu by sa museli mnohonásobne zvýšiť	39
Online, sita.sk, 30. 3. 2024, 14:01	
Odchod z NATO by bol pre Slovensko nevýhodný, výdavky na obranu by sa museli mnohonásobne zvýšiť	40
Online, parlamentnelisty.sk, 30. 3. 2024, 15:00	
Odchod z NATO by bol pre Slovensko nevýhodný, výdavky na obranu by sa museli mnohonásobne zvýšiť	41
Online, 24hod.sk, 30. 3. 2024, 15:01	
Ústavný zákon o ochrane pred útokmi chráneného živočícha by v praxi povoľoval legálny odstrel akéhokoľvek medveďa, tvrdí zoológicka	42
Online, standard.sk, 30. 3. 2024, 16:07	
Az ünnep alkalmából élelmiszereket gyűjtöttek és adtak át a rászorulóknak	43
Online, felvidek.ma, 30. 3. 2024, 16:13	
Politológ na rovinu: Vystúpenie Slovenska z NATO by bolo veľmi nevýhodné!	44
Online, pluska.sk, 31. 3. 2024, 9:51	
Ústavný zákon o ochrane pred útokmi chráneného živočícha by v praxi povoľoval legálny odstrel akéhokoľvek medveďa, tvrdí zoológicka	45
Online, standard.sk, 31. 3. 2024, 15:21	
Návrh ústavného zákona o medveďovi by podľa zoológov povoľoval jeho legálny odstrel	46
Online, sita.sk/nasvidiek, 31. 3. 2024, 16:00	
Na Lekársku fakultu Univerzity Komenského sa hlási ročne okolo 2 500 záujemcov	47
Rozhlas, Rádiožurnál o 18:00, 31. 3. 2024, 18:14	
Rádiožurnál o 22:00	48
Rozhlas, Rádiožurnál o 22:00, 31. 3. 2024, 22:00	
Odborná konferencia k prevereniu riadenia pandémie Covid-19 na Slovensku riešila legislatívu ľudských práv	49
Online, bystricoviny.sk, 1. 4. 2024, 0:11	
Rádiožurnál	53
Rozhlas, Rádiožurnál, 1. 4. 2024, 7:00	
Veľkonočný pondelok a tradície	54
Rozhlas, Rádiožurnál o 18:00, 1. 4. 2024, 18:14	
Veľkonočné tradície na Slovensku stále žijú, výnimkou nie sú ani mestá. Takto zachytili sviatočný pondelok štáby RTVS	56
Online, spravv.rtvsk, 1. 4. 2024, 19:57	
O našich autoroch	57
Tlač, Historická revue, 2. 4. 2024	

Mediálny svet zasiahla smutná správa. Zomrel dlhoročný novinár a šéfredaktor denníka Korzár

21. 3. 2024, 10:46, Zdroj: slovenskodnes.sk, Sentiment: Ambivalentný, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 37 GRP: 0,00 OTS: 0,00 AVE: 33 EUR

Odoberajte novinky priamo do vášho emailu.

E-mail

Leave this field empty if you're human:

Váš osobný údaj (e-mail) bude spracovaný podľa zásad ochrany osobných údajov, ktoré vychádzajú zo slovenskej a európskej legislatívy. Stlačením tlačidla dávate súhlas so spracovaním pre zasielanie našich e-mailových noviniek (nové články, reklamné správy) po dobu max. 5 rokov. Svoj súhlas môžete kedykoľvek zrušiť cez tlačidlo "odhlásiť sa z newslettera" v každom e-maile.

21.03.2024 | 10:46

Mediálny svet zasiahla smutná správa. Zomrel dlhoročný novinár a šéfredaktor denníka Korzár

Slovenský mediálny svet a redakcia denníka Korzár zažívajú obdobie smútku po strate významnej osobnosti. V stredu (20. 3.) zomrel novinár Jaroslav Vrábeľ, ktorý dlhé roky pôsobil aj ako šéfredaktor v denníku Korzár. Informuje o tom denník Korzár na svojom webe.

Zdroj: archívne/META/Café Európa

V mediálnom svete pôsobil viac ako 20 rokov

Jaroslav Vrábeľ, rodák z Košíc, sa narodil v roku 1979. Študoval na **Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, kde študoval verejnú správu. Jeho novinárska cesta sa začala v roku 1997, kedy prispieval do študentskej prílohy denníka Korzo. S nástupom denníka Korzár v roku 1998 prevzal úlohu športového redaktora, postupne sa presunul do spravodajstva s dôrazom na samosprávu a v roku 2016 sa stal šéfredaktorom.

MOHLO BY VÁS ZAUJÍMAŤ: V košických lesoch bol spozorovaný medveď. Lesníci ho spozorovali v tejto oblasti

Jeho prínos k žurnalistike bol ocenený mnohými cenami za jeho investigatívnu prácu, ktorá sa sústredila na dôležité témy a prispela k verejnej diskusii na Slovensku. Jeho vášeň pre novinárstvo išla ruka v ruke s láskou k športu. Jaroslav Vrábeľ sa zúčastnil viacerých maratónov a polmaratónov.

(NM)

Na hrade Krásna Hôrka si pripomenuli 12 rokov od ničivého požiaru. Kedy bude rekonštrukcia ukončená?

Dvanásť rokov od ničivého požiaru na hrade Krásna Hôrka, ktorý vypukol 10. marca 2012, zažíva táto historická pamiatka obnovu. Hrad, ktorý je najväčšou turistickou atrakciou na hornom Gemeri, zostal od tragédie pre verejnosť uzavretý, avšak teraz sa na ňom znovu objavuje stavebný ruch.

Autor: NM || NM | 21.03.2024 10:46

Dubóczy: Vystúpenie Slovenska z NATO by nedávalo žiadny zmysel (rozhovor)

📅 25. 3. 2024, 17:51, Zdroj: sportdnes.sk , Sentiment: Neutrálny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 153 GRP: 0,00 OTS: 0,00 AVE: 57 EUR

v kategórii: Slovensko 29.03.24, 09:21 0

Politológ v rozhovore tiež uviedol, čo by sa stalo v prípade, že by sa Slovensko rozhodlo z NATO vystúpiť.

31.3.2024 (SITA.sk) - Slovensko si 29. marca 2024 pripomína výročie svojho vstupu do Severoatlantickej aliancie, známej aj pod skratkou NATO.

Čo je účelom tohto uskupenia a ako doň Slovensko pred 20 rokmi vstúpilo priblížil v rozhovore pre agentúru SITA politológ Peter Dubóczy z Katedry politológie Filozofickej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.

V rámci rozhovoru okrem iného vysvetľuje i to, aké benefity plynú Slovensku z členstva v severoatlantických štruktúrach, a tiež čo by sa stalo v prípade, že by sa rozhodlo z NATO vystúpiť.

Čo je to Severoatlantická aliancia, za akým účelom bola vytvorená a aké je jej poslanie?

Severoatlantická aliancia alebo NATO je medzinárodná organizácia, ktorá sa predovšetkým zameriava na zaistenie kolektívnej bezpečnosti. Ide teda o obranné zoskupenie, ktoré bolo založené po druhej svetovej vojne, v období zvýšeného napätia medzi západnými demokraciami a Sovietskym zväzom.

Princíp kolektívnej obrany znamená, že útok na jeden členský štát sa považuje za útok na všetky členské štáty. NATO sa ním zaviazalo brániť svojich členov pred vonkajšou agresiou. Celkovo je existencia NATO založená na kolektívnych bezpečnostných záujmoch jej členských štátov a na presvedčení, že spolupráca medzi spojencami posilňuje medzinárodný mier a stabilitu.

Dnes funguje predovšetkým ako odstrašujúci faktor pre prípadných agresorov, čo sa v podstate rovná zvyšovaniu bezpečnosti členských štátov. Taktiež uľahčuje bezpečnostnú spoluprácu medzi štátmi, či už hovoríme o spoločných cvičeniach alebo výmene spravodajských informácií.

Netreba zabúdať ani na hodnotové jadro aliancie. Okrem snáh o zabezpečenie mieru a stability, je NATO postavené na podpore demokratických hodnôt. Kľúčové je to, že členstvo v aliancii je dobrovoľnou záležitosťou. Aj to bolo jedno z lákadiel v demokratizačnom období počas 90. rokov po rozpade Sovietskeho zväzu. Kritici by mohli namietajú, že pôvodný význam NATO v súvislosti s obavami o bezpečnosť po druhej svetovej vojne a vzostupom Sovietskeho zväzu sa stratil.

Dnes, v súčasnej geopolitickej situácii, však v podstate v priamom prenose vidíme, že význam NATO je stále aktuálny. Nie je náhodou, že sa doň za posledný rok pridali tradične neutrálne štáty ako Fínsko či Švédsko. Ak NATO niečo historicky preukázalo, tak to je to, že dokáže byť stabilným pólom proti nevyspytateľnej agresii. Najmä vtedy, keď je jednotné.

Zobraziť fotogalériu k článku:

Prezidentka Čaputová navštívila Styčný tím pre integráciu síl NATO (fotografie)

Priblížite proces vstupu Slovenska do NATO?

Slovensko vstúpilo do NATO 29. marca 2004. Svoj záujem pripojiť sa do euroatlantických štruktúr sme ako štát deklarovali už pri vzniku Slovenskej republiky. Postupná integrácia do NATO a EÚ bola v podstate jednou z hlavných, ak nie najdôležitejšou prioritou zahraničnej politiky, čo reflektovali aj vtedajšie programové vyhlásenia vlád.

Vôbec však nešlo o ľahkú záležitosť. Štáty, ktoré sa po rozpade ZSSR uchádzali o členstvo v NATO, museli preukázať, že sú v prvom rade fungujúcimi demokraciami založenými na trhovej ekonomike. Tento základný predpoklad dopĺňalo rešpektovanie práv menších, zaručenie bezproblémových susedských vzťahov či zaviazanie sa k mierovému riešeniu konfliktov.

Myslím, že navonok Slovensko postupovalo tak, ako malo – pridalo sa do iniciatívy Partnerstvo za mier, eventuálne participovalo aj na Hodnotiacom a plánovacom procese. Inak povedané, po technickej stránke sa Slovensko naozaj snažilo priblížiť euroatlantickej komunite.

V roku 1997 na samite NATO v Madride však Slovensko čakala studená sprcha. Narozdiel od Česka, Maďarska a Poľska do aliancie nebolo prizvané. Po ekonomickej, vojenskej, ale aj legislatívnej stránke bolo zo strany Slovenska viac-menej všetko v poriadku.

Problém bol inde – Slovensko nespĺňalo predovšetkým hodnotové kritériá demokratického a právneho štátu. Stačí si spomenúť na zmarené referendum či neslávne známe vyjadrenie Madeleine Albrightovej, v ktorom Slovensko označila za "čiernu diery". Paradoxne,

možno aj tento výrok nám pomohol, keď sme sa snažili opustiť stav "gumenej" či "papierovej" demokracie, ktorú ponúkali vlády Vladimíra Mečiara.

Integračné snahy Slovenska boli resuscitované v roku 1998. Spolu s príchodom prvej Dzurindovej vlády narástli aj šance na ich úspech. Politická situácia umožnila v roku 2001 prijatie zásadných strategických dokumentov v slovenskom parlamente (Bezpečnostná stratégia SR, Obranná stratégia SR, Vojenská stratégia SR).

Predchádzal tomu samit NATO vo Washingtone (1999), po ktorom Slovensko využilo priestor Akčného plánu členstva, začalo participovať na aktivitách aliancie a pokračovalo v reformách vedúcich k plnej kompatibilitě s požiadavkami členstva.

V roku 2002 Slovensko dostalo na Pražskom samite pozvánku k prístupovým rokovaniam, následne potvrdilo svoju pripravenosť a záujem prebrať záväzky vyplývajúce z členstva. O dva roky na to, po prístupovom procese, bola slovenská vlajka vztýčená pri centrále NATO v Bruseli. Slovensko tak začalo písať svoju históriu aktéra s pevným bezpečnostným, ale aj hodnotovým ukotvením na Západe.

Čo so sebou prináša slovenské členstvo v NATO? Aké povinnosti z neho pre Slovensko vyplývajú, prípadne, aké benefity má z toho, že patrí do severoatlantických štruktúr?

Vo všeobecnosti sa dá konštatovať, že benefity členstva v NATO vysoko prevyšujú povinnosti, ktoré z neho vyplývajú. A v niektorých prípadoch sa tieto povinnosti v dlhodobom horizonte javia ako benefity samotné.

Hľadám najvýznamnejší záväzok je uvedený v článku 5 Severoatlantickej zmluvy, ktorý stanovuje, že ozbrojený útok proti jednému alebo viacerým členským štátom NATO sa považuje za útok proti všetkým členom. V prípade takéhoto útoku sa každý členský štát zaväzuje ku kolektívnej obrane.

Členské štáty sú tiež povinné navzájom konzultovať a vymieňať si informácie o svojich obranných politikách a potenciálnych bezpečnostných hrozbách. Je tu samozrejme aj záväzok investovať dve percentá HDP do vlastnej obrany.

Povinnosti okrem týchto základných bodov však samozrejme obsahujú aj určité záväzky smerom k vojenskej, politickej alebo diplomatickej podpore. Stále platným záväzkom ostáva dodržiavanie demokratických hodnôt.

Tým základným benefitom je v prvom rade život a fungovanie Slovenska v bezpečnom prostredí. Sme malý štát, ktorý sa ani teraz, ani pred dvadsiatimi rokmi nemohol v zaistení bezpečnosti spoliehať výhradne na seba. Inak povedané, v rámci NATO sme súčasťou mechanizmu kolektívnej obrany, ktorý v prvom rade chráni našu suverenitu.

Zároveň nám otvára dvere do medzinárodného fóra, v rámci ktorého vieme systematicky spolupracovať so spojencami, modernizovať naše obranné kapacity a čerpať nielen skúsenosti, ale aj technologický či spravodajský know-how. Bezpečné prostredie integrovaného štátu zároveň láka investície.

Kľúčový je však naozaj spoľah na to, že v prípade agresie neostaneme sami. Pripomeniem, že po invázii Ruska na Ukrajinu je na Slovensku kvôli odstráneniu prípadnej agresie prítomná mnohonárodná brigáda, ktorej náklady na fungovanie hradia vysielajúce krajiny.

Zároveň sa Slovensku za tých 20 rokov členstva podarilo vybudovať reputáciu spoľahlivého partnera. Nie je to len výsledkom zodpovednej účasti našich ozbrojených síl na operáciách, ale aj kontinuálnom podieľaní sa na formovaní euro-atlantickej bezpečnostnej štruktúry.

Nebyť členstva v NATO, túto možnosť by sme určite nemali a určite by sme v medzinárodnom prostredí neboli ako malý štát vnímaní ako rovnocenný partner. Netreba zabúdať ani na fakt, že príprava na vstup do NATO bola zároveň prípravou na vstup do EÚ. Je však smutné, že aj počas tohto výročia je potrebné dopovedať, že časť z nášho reputačného lesku medzi spojencami v poslednej dobe strácame.

Zobrazíť fotogalériu k článku:

Vojna na Ukrajine v marci 2024 (fotografie)

Poniektoří politickí predstavitelia kritizujú kroky NATO a niektorí hovoria aj o prehodnotení slovenského členstva. Čo by obnášal napríklad proces vystúpenia z NATO a aké by boli jeho dôsledky pre Slovensko?

Praktická podoba a konkrétne kontúry samotného procesu vystúpenia štátu z NATO sa popisujú ťažko. Jednoducho na to nemáme precedens, žiaden členský štát tak ešte neurobil. V hypotetickej situácii by však z formálneho hľadiska nemalo ísť o nič náročné.

Formálny postup je uvedený v článku 13 Severoatlantickej zmluvy. Uvádza, že každý štát, ktorý chce vystúpiť, musí zaslať Spojeným štátom americkým (ako depozitárovi) "oznámenie o vypovedaní", ktoré USA následne postúpi ostatným členom aliancie. Po uplynutí ročnej lehoty by bol daný štát vylúčený.

Kľúčovým problémom by teda ani tak nebol formálny proces vystúpenia, ale skôr dni, ktoré by prišli potom. Ak by Slovensko hypoteticky chcelo vystúpiť z NATO, vládni predstavitelia by si to museli naozaj dobre premyslieť. Nemali by sme v podstate žiadne bezpečnostné záruky, v medzinárodnom prostredí by Slovensko stratilo svoj hlas a museli by sme sa spoliehať na vlastnú obranyschopnosť.

Ak niekomu prekáža, že v rámci podmienok členstva v NATO musíme do našej obrany investovať aspoň dve percentá HDP, tieto výdavky by sa po vystúpení museli mnohonásobne zvýšiť. To by znamenalo oslabenie financovania iných oblastí.

Vystúpenie Slovenska z NATO by v tomto momente aj preto nedávalo žiaden zmysel. Práve naopak, bolo by pre Slovensko veľmi nevýhodné. A to hovorím v podstate bez ohľadu na rétoriku niektorých politikov, ktorí sa prostredníctvom verbálnych útokov a dezinformačných naratívov na adresu NATO snažia mobilizovať svoj elektorát vytváraním strachu.

Zopakujem to, čo som už spomínal predtým. V súčasnej geopolitickej situácii sa už euroatlantická bezpečnostná štruktúra nedá vnímať ako nejaký prežitok Studenej vojny.

Neplatia ani populárne argumenty o neutralite, ktorá by mala byť garantovaná veľmocami, prípadne priamo Ruskou federáciou. Na východ od slovenských hraníc v živom prenose vidíme to, kam takéto plány môžu viesť. Podobné úvahy sú úplne absurdné.

Neutralitu nám predsa nemôže garantovať štát, ktorý nás má stále na zozname nepriateľov. Pre zhrnutie, vystúpenie Slovenska z NATO by neznamenal len značné oslabenie bezpečnosti, ale aj eventuálnu hrozbu pre jeho suverénnu existenciu v budúcnosti.

A čo je možno najdôležitejšie, pre takýto krok nie je na Slovensku ani spoločenská objednávka. Je pravdou, že podpora slovenského členstva v NATO v priebehu roku 2023 klesla. Podľa prieskumov organizácie Globsec dosiahla po ruskej invázii na Ukrajinu v roku 2022 rekordných 72 percent a v tom ďalšom sa dostala na úroveň 58 percent.

Ak sa však pozrieme na prieskum NATO, ktorý bol realizovaný koncom roka 2023, za zotrvanie Slovenska v NATO by bolo 60 percent Slovákov. Za odchod 23 percent. O väčšinovo pozitívnom vzťahu slovenskej populácie k NATO hovoria aj ďalšie čísla.

Spomeniem to, že ako veľmi dôležitú alebo dôležitú pre budúcu bezpečnosť Slovenska vníma Alianciu 64 percent respondentov. Aj to vypovedá o tom, že vystúpenie Slovenska z NATO nedáva zmysel. Jednoducho nie je v súlade ani s logikou bezpečnosti, ani logikou demokracie.

Zdroj: WebNoviny.sk © SITA Všetky práva vyhradené.

PREDOŠLÝ ČLÁNOK

Cena Dominika Tatarku: Tatarkovská reč Mariána Andričíka [🔗](#)

📅 28. 3. 2024, 7:08, Zdroj: [tyzden.sk](#) [🔗](#), Vydavateľ: W PRESS a.s., Autor: Marián Andričík, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 18 882 GRP: 0,42 OTS: 0,00 AVE: 531 EUR

.marián Andričík + .spoločnosť + .spoločnosť

Vážené dámy, vážení páni, vážená porota, milí priatelia.

KAMIL BURANSKÝ Predseda poroty Ceny Dominika Tatarku Peter Zajac a Marián Andričík, laureát Ceny za rok 2023, ktorú dostal za preklad, kalendárium, poznámky, vysvetlivky a doslov výberu poézie Garyho Snydera Stretnutie s horami.

>

prichádzam k vám z končín, kde – ako iste viete – nič nie je, napriek tomu sa aj v tom našom „ničí“ usilujeme žiť, prípadne tvoriť nejaké hodnoty. Jeho súčasťou je aj môj dobrý priateľ, básnik Erik Jakub Groch, od ktorého som si, mimochodom, s dovolením, teda vlastne bez dovolenia, požičal úvodné oslovenie svojho príhovoru. Práve Erik mi totiž pred niečo vyše dvoma rokmi poslal e-mail s prosbou o jazykovú korektúru eseje pri príležitosti prevzatia Ceny Dominika Tatarku.

Tú som, samozrejme, rád urobil a príhovor Erikovi odoslal s blahoželaním a presvedčením, že moja dejinná úloha v súvislosti s Cenou Dominika Tatarku sa naplnila jazykovou korektúrou príhovoru jej oprávneného držiteľa. Nikdy by sa mi ani nebolo prisnilo, že tu raz – navyše tak skoro – budem stáť s príhovorom sám. Ak sa totiž nemýlim, v doterajšej tridsaťročnej histórii Ceny bola vždy udelená za pôvodné dielo, nikdy nie za preklad. O to väčším prekvapením bol pre mňa mail od Petra Zajaca a o to väčšmi si toto ocenenie vážim. Je to pre mňa obrovská vzpruha tak do prekladania, ako aj výchovy mladých adeptov prekladu.

Prečítajte si aj: Cena Dominika Tatarku: Laudáció Štefana Hríba

V predmete Úvod do teórie a praxe umeleckého prekladu, ktorý vyučujem na Filozofickej fakulte **UPJŠ** v Košiciach, už niekoľko rokov používam dva citáty od významných autorov, ktoré som si svojho času zapísal, pretože ma veľmi oslovili. Ten prvý je od portugalského nositeľa Nobelovej ceny za literatúru Josého Saramaga a znie takto: „Národnú literatúru vytvárajú spisovatelia, kým svetovú literatúru vytvárajú prekladatelia.“ Druhý citát je od čerstvého nositeľa Nobelovej ceny, nórskeho spisovateľa a dramatika Jona Fosseho z jeho knihy esejí, ktorá vyšla vo vydavateľstve Modrý Peter, a označil som si ho pri jej jazykovej korektúre: „Najväčším jazykom sveta nie je ani angličtina, ani mandarínčina či španielčina, ale je ním preklad.“

Tieto dva názory literárnych veľikánov len potvrdzujú správnosť môjho niekdajšieho rozhodnutia vzdať sa pôvodnej básnickej tvorby, pretože som včas zistil, že nebude zo psa slanina, a zasvätiť život prekladaniu. Tak prišiel na svet aj výber z poézie Garyho Snydera, kniha, ktorú som pôvodne ani nemal v pláne. Zhruba štyri roky práce na preklade diel Johna Milтона totiž vo mne zanechali pocit, že už nemám veľmi chuť púšťať sa do súčasnej poézie a asi zostanem pri „starinách“.

Potom som sa však jedného dňa v Levoči stretol so svojim priateľom a vydavateľom Petrom Milčákom, ktorý sa ma spýtal, či nemám nejaký tip do prekladovej edície poézie vydavateľstva Modrý Peter, a zo mňa hneď vyhrklo: Gary Snyder. V minulosti som sa ako prekladateľ okrem iného zapodieval beatnickou poéziou, hoci nikdy nie z vlastnej iniciatívy, a zo všetkých autorov, ktorých som prekladal, ma vždy najväčšmi priťahovala poézia Garyho Snydera. Poézia tichá, ekologická, univerzálna, múdra a zažitá. Vznikol teda výber z celoživotnej tvorby posledného žijúceho beatnika, onedlho 94-ročného Garyho Snydera, ktorého pridanou hodnotou je krásne výtvarné spracovanie Jakuba Milčáka.

Na rozdiel od viacerých z vás i mnohých predošlých nositeľov tejto Ceny som nemal tú česť poznať Dominika Tatarku osobne. Moja najstaršia spomienka, ktorá s ním súvisí, siaha ešte do detských čias a je len letmá. V humenskej panelákovskej knižnici môjho otca, ktorý ma priviedol k písaniu a k prekladaniu, ma dlho priťahoval a dráždil chrbát knihy s nápisom Dominik Tatarka: Farská republika. Vôbec som vtedy, samozrejme, netušil, o čom to je, a ani som sa veľmi neprezvedal, lebo som vedel, že to nie je kniha pre chlapca. Príbeh Tomáša Menkinu a ďalších postáv som si prečítal až ako vysokoškolák.

Druhá silná spomienka, tentoraz čitateľská, siaha do obdobia tesne pred Nežnou revolúciou, keď v Slovenských pohľadoch, ktoré sa vtedy ešte dali čítať, vyšiel úryvok z Navrávačiek a mňa – veľmi dobre si to pamätám – priam ohromil svojím krásnym jazykom. Jazykom, ktorý – povedané slovami Stanislava Rakúsa – dvíha čitateľa zo stoličky. Zakrátko som mal možnosť po prvý raz aspoň kolektívne sa prihlásiť k odkazu Dominika Tatarku, keď som sa v decembri 1989 po neslávnom zjazde Zväzu slovenských spisovateľov ocitol pri zakladaní Obce spisovateľov Slovenska.

Nuž a tretia, posledná spomienka je novšieho dáta: v r. 2013 pri príležitosti Tatarkovej storočnice vydalo Literárne informačné centrum druhé vydanie Navrávačiek a k nám na fakultu do Košíc prišla vtedy spolu s Michaelou Jurovskou a Marekom Vadasom vzácna návšteva – spoluautorka Navrávačiek pani Eva Štolbová. Z príjemného a obohacujúceho stretnutia som si okrem iného odniesol aj exemplár tejto vzácnej knihy aj s jej venovaním.

V štatúte Ceny sa hovorí o nadväznosti oceneného diela na duchovný odkaz Dominika Tatarku. Pravdupovediac netuším, či mal Tatarka počas svojho života možnosť spoznať poéziu Garyho Snydera – pokiaľ viem, pár básní vyšlo po česky v dvoch výberoch z americkej poézie a niečo možno aj časopisecky –, ale to napokon nie je podstatné. Nechcem sa na tomto mieste ani púšťať do nejakého umelého hľadania paralel medzi Tatarkom a Snyderom – v každom prípade som presvedčený, že by už spomínané atribúty Snyderovej poézie, zvlášť jej pravdivosť a silný humanistický akcent, človečina, ktorá sála z jeho veršov, prinajmenšom nenechali Dominika Tatarku ľahostajným.

Pri takejto príležitosti sa patrí ďakovať. Nebojte sa, nebudem ako blahej pamäti Luděk Sobota vo svojej skvelej scénke, keď sa pri ďakovačke dostal až k praotcovi Čechovi, hoci: nedávno som sa na sociálnej sieti dočítal, že slovenčina je najstarší jazyk v Európe a dokonca aj Ježiš bol Slovák, takže dalo by sa, ale už by to nebolo originálne. Ďakujem predovšetkým za nomináciu, ktorá by už sama osebe pre mňa bola obrovským ocenením, ďakujem porote za jej rozhodnutie, ktoré bude pre mňa motorom (samozrejme, bezemisným) do ďalšej práce, ďakujem svojmu vydavateľovi Petrovi Milčákovi, s ktorým spolupracujem už vyše tri desaťročia, a ďakujem svojej rodine, zvlášť manželke Markéte, ktorá popri svojich pedagogických, vedeckovýskumných a iných povinnostiach zvláda celú starostlivosť o domácnosť, čím mi vytvára komfortné podmienky na prekladanie.

Tak ako mnohí z vás, aj ja v posledných mesiacoch so zdesením sledujem, kam sa naša spoločnosť uberá po posledných voľbách – teda dúfam, že nebudú posledné. Žiada sa povzdychnúť si s Tatarkom: „Bolí ma moja republika.“ Zároveň mi viac ráz skrsla v mysli otázka: Čo by na túto situáciu povedal Dominik Tatarka, keby tu dnes mohol byť? Aké pocity by ním lomcovali? Mal by riešenie? Kde v jeho obci by mali miesto zhlúpnutí, dezorientovaní krajanovia, ktorí si vedome – a nie prvý raz – slobodne zvolili zlo? Odpoveď nepoznám, ale naisto viem jedno: určite by Dominik Tatarka nerezignoval – tak ako nerezignoval v ťažkých časoch niekdajšej normalizácie. Tento jeho odkaz hodno nasledovať.

Najúčinnejšou zbraňou spisovateľov i prekladateľov býva slovo. Všetky svoje doterajšie preklady som sa usiloval s tým najlepším vedomím robiť tak, aby v nich vynikla krása nášho jazyka, toho jazyka, ktorý bezostyšne prznia nedoukovia, čo sa radi oháňajú láskou k vlasti, a sami nie sú schopní sformulovať jednu súvislú vetu, pričom ich priaznivcom to očividne nielenže neprekáža, ale, žiaľ, skôr imponuje. Je smutné sledovať, ako sa kultúry zmocnili tí, ktorí – ak by som mal parafrázovať Allena Ginsberga – by kultúru nespoznali, ani keby ich prepadla za bieleho dňa.

Jazyk je úžasný a zároveň veľmi zraniteľný vynález. Zvlášť ak slová strácajú význam alebo im ktosi podsúva nový: pravda je to, čo si hocikto nájde hocikde na sociálnej sieti, zdemolovanie semaforu a útek z miesta činu sa nazýva „obyčajným ľudským príbehom“ a neviem ako v Bratislave, ale u nás v Košiciach sa po novom odcudzenie nazýva „happeningom s fiktívnym konceptom“.

Niekedy začiatkom 90. rokov, tesne po Nežnej revolúcii – isto si to budete niektorí pamätať –, vychádzal istý čas humoristický časopis v novinovom formáte s názvom Aréna. V jednom jeho čísle vyšiel na titulnej strane kreslený vtip Dany Zacharovej, ktorý mám dodnes pred očami a ktorý pozostával zo štyroch okienok: v prvom sedí v klietke vtáčik a plače; v druhom vtáčik radostne letí z otvorenej klietky; v treťom letí späť k zavretej klietke a vo štvrtom sedí pred zavretou klietkou a plače. Dnes sa mi tento vtip javí ako mimoriadne jasnozrivý a zároveň ho pokladám za druhý najsmutnejší vtip, aký poznám. Teraz sa isto pýtate, ktorý je ten prvý. Ten prvý je veľmi krátky a v cudzom jazyku: „Serioža, ty poterjal botinku?“ „Net, ja našol.“

Áno, smutno je: z tuposti, nekultúrnosti, arogantnosti, chrapúnstva, cynickosti, ľahostajnosti, ktorých miera v tejto krajine je desivá. Sme teda naozaj postsedliaci, národ kolaborantov, ktorým niet pomoci? Zdráham sa tomu uveriť. Napriek všetkému nesmieme strácať nádej. Nádej, o ktorej Václav Havel kedysi napísal: „Nadéje není to přesvědčení, že něco dobře dopadne, ale jistota, že má něco smysl – bez ohledu na to, jak to dopadne.“

Prečítajte si aj: Tatarkovská reč Miroslava Tótha: My s Kruhom alebo špirálou

Pre mňa osobne má zmysel prekladanie. Nie, nerobím si ilúzie, že tým zmením svet, ale ak tým prispejem k zvýšeniu kultúrneho povedomia čo len niekoľkých krajanov, má táto práca zmysel. Zároveň sa usilujem nezaháľať – po odovzdaní prekladu Garyho Snydera som sa hneď pustil do prekladania najstaršej anglosaskej literárnej pamiatky, eposu Beowulf, ktorý by mal tohto roku vyjsť, a po jeho dokončení som počas dlhých zimných večerov oddychoval od anglosaských príšer a netvorov pri preklade Shakespearových Sonetov. A práve z nich by som vám rád na záver prečítal jeden z najznámejších, 66. sonet, ktorý pokladám až za zimomrivo aktuálny. Nevieť, ako Shakespeare pred vyše štyristo rokmi dovidel až do dnešných čias a priamo sem k nám: buď mu jeho súčasník Galileo Galilei požičal nejaký čarovný teleskop, alebo – čo je asi pravdepodobnejšie – mal Shakespeare to, čo sám nazýval „mind's eye“ – oko duše alebo vnútorný zrak:

Som ustatý a túžim usnúť v smrti,

keď vidím chatrč, kde by mal byť hrad,

a ničotu, čo pyšne zadkom vrtí,

a čistú vieru plávať v mori zrád

a pozlátané pocty v rukách lumpov
a panny, ktorým pošliapali česť,
a dokonalosť zhanobenú žumpou
a za mocou sa vplyvných kriplov vliecť
a umenie so silou často bitou
a hlúposť, čo všetok um pojedla,
a prostú pravdu zvanú naivitou
a uväznené dobro v službe zla.
Mám toho dosť a volám zubatú.
No môžem samého ňa nechať tu?
Ďakujem za pozornosť.

Gary Snyder: Stretnutie s horami Výber z poézie zo súborného diela Collected Poems preložil Marián Andričík, ktorý je tiež autorom kalendária, poznámok, vysvetliviek a doslovu. Vydal Modrý Peter v roku 2023.

Ak si predplatíte digitálne predplatné alebo tlačný týždeň na ďalší rok, pomôžete nám prežiť a robiť to, čo vieme. Vopred ďakujeme.

Autor: Marián Andričík

Správy RTVS [🔗](#)

📅 28. 3. 2024, 11:00, Relácia: **Správy RTVS**, Stanica: **Rádio Regina (východ)**, Vydavateľ: **Rozhlas a televízia**

Slovenska, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**

Dosah: **11 836 GRP: 0,26 OTS: 0,00 AVE: 386 EUR**

[strojový prepis] ...**Študenti a zamestnanci univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** vyzbierali pre ľudí bez domova stovky kg potravín. Popoludní má byť polooblačno až oblačno, ojedinele prehánky alebo búrky. Pozdravuje Kristína plajdičková. Počas veľkonočných sviatkov bude v teréne viac policajtov už odnes. Zvýšené opatrenia potrvajú do 2. apríla...

UPJŠ zorganizovala veľkonočnú zbierku potravín pre ľudí v núdzi

28. 3. 2024, 14:59, Zdroj: eastmag.sk, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, UPJŠ, Monika Halánová

Dosah: 367 GRP: 0,01 OTS: 0,00 AVE: 90 EUR

UPJŠ zorganizovala veľkonočnú zbierku potravín pre ľudí v núdzi

Pridajte komentár

2 min. čítania

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach (UPJŠ) odovzdala vo štvrtok 28. marca riaditeľovi neziskovej organizácie Oáza – Nádej pre nový život Petrovi Gombitovi približne 500 kilogramov trvanlivých potravín pre jej obyvateľov v Bernátovciach. Zbierka prebiehala od 11. do 25. marca na 17 zberných miestach na fakultách a pracoviskách univerzity v Košiciach.

V priebehu dvoch týždňov sa vyzbieralo približne 500 kilogramov trvanlivých potravín ako ryža, múka, cestoviny, koreniny, konzervy, dochucovadlá, káva, čaj, balené nápoje a iné. V stredu 27. marca 2024 prebiehal zber čerstvých typicky veľkonočných potravín, ako sú vajcia, údeniny a syry, ktoré si vyžadovali umiestnenie v chladiacom zariadení.

Za **UPJŠ** v Košiciach oficiálne odovzdala vyzbierané potraviny prorektorka pre akademické kvalifikácie a doktorandské štúdium **Monika Halánová** v budove Rektorátu **UPJŠ** na Šrobárovej 2 v Košiciach: „ Túto zbierku sme zorganizovali z dôvodu, že neustále pribudujú ľudia, ktorí ostali bez domova a čelia existenčným problémom. Sme veľmi radi, že sme mohli vyzbierané potraviny venovať zariadeniu neďaleko Košíc, v ktorom je poskytovaná pomoc ľuďom v núdzi. Práve obdobie veľkonočných sviatkov je vhodné na to, aby sme pomohli a spríjemnili sviatky tým, ktorí to najviac potrebujú. Do veľkonočnej zbierky sa zapojilo množstvo zamestnancov, ako aj študentov. Zabezpečili sme trvanlivé a čerstvé potraviny, ale aj sladkosti najmä pre deti z Oázy. Budeme veľmi radi, ak spolupráca s neziskovou organizáciou v Bernátovciach bude pokračovať, už teraz máme niekoľko ďalších nápadov, ako by sme mohli pomôcť. “

Štedrá pomoc

Zamestnanci a študenti univerzity prispeli 332 baleniami rôznych cestovín, 178 konzervami, 108 kilogramami ryže, 77 kilogramami múky, takmer 50 kilogramami strukovín, 26 litrami oleja a ďalšími potravinami. Na veľkonočný stôl v Bernátovciach sa vďaka zbierke dostane takmer 6 kilogramov klobás a približne 12 kilogramov šunky. Okrem potravín sa vyzbierali aj kozmetické a hygienické potreby.

„ Práve obdobie sviatkov či už Vianoc, alebo Veľkej noci povzbudzuje ľudí urobiť niečo aj pre iných, pre tých, ktorí sú na tom horšie, slabšie, trpia nedostatkom jedla alebo nemajú kde bývať. Zo svojich skúseností môžem povedať, že nezištná pomoc druhým urobí krajší a lepší život nielen tým, ktorým je pomoc venovaná, ale aj tým, ktorí túto pomoc poskytli. Veľmi ma potešilo, že sa univerzita rozhodla zorganizovať takúto zbierku. Pomáhať druhým by malo byť ľudské, humánne a kresťanské. V Oáze prebýva momentálne 350 ľudí. Potraviny zabezpečujeme z viacerých zdrojov, z vlastnej farmy, z obchodných reťazcov a prispievajú aj naši sponzori. Keď to všetko poskladáme, máme zabezpečenú stravu pre všetkých na celý rok, “ skonštatoval riaditeľ Oázy, rímskokatolícky kňaz a farár Mgr. Peter Gombita, ktorý si osobne prevzal vyzbierané potraviny.

tlačová správa

Autor: [Zobraziť všetky články](#) || [tlačová správa](#) || [tlačová správa](#) | [Zobraziť všetky články](#)

UPJŠ zorganizovala veľkonočnú zbierku trvanlivých potravín pre ľudí v núdzi

28. 3. 2024, 15:08, Zdroj: reporter24.sk, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, UPJŠ, Monika Halánová

Dosah: 453 GRP: 0,01 OTS: 0,00 AVE: 101 EUR

UPJŠ zorganizovala veľkonočnú zbierku trvanlivých potravín pre ľudí v núdzi

WhatsApp

UPJŠ Košice |MM| **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach (UPJŠ)** odovzdala vo štvrtok 28. marca 2024 riaditeľovi neziskovej organizácie Oáza – Nádej pre nový život Petrovi Gombitovi približne 500 kilogramov trvanlivých potravín pre jej obyvateľov v Bernátovciach. Zbierka prebiehala od 11. do 25. marca 2024 na 17 zberných miestach na fakultách a pracoviskách univerzity v Košiciach.

V priebehu dvoch týždňov sme vyzbierali približne 500 kilogramov trvanlivých potravín ako ryža, múka, cestoviny, koreniny, konzervy, dochucovadlá, káva, čaj, balené nápoje a iné požívateľiny. V stredu 27. marca 2024 prebiehal zber čerstvých typicky veľkonočných potravín ako sú vajcia, údeniny a syry, ktoré si vyžadovali umiestnenie v chladiacom zariadení.

Za **UPJŠ** v Košiciach oficiálne odovzdala vyzbierané potraviny prorektorka pre akademické kvalifikácie a doktorandské štúdium prof. MVDr. **Monika Halánová**, PhD. v budove Rektorátu **UPJŠ** na Šrobárovej 2 v Košiciach: „ Túto zbierku sme zorganizovali z dôvodu, že neustále pribudujú ľudia, ktorí ostali bez domova a čelia existenčným problémom. Sme veľmi radi, že sme mohli vyzbierané potraviny venovať zariadeniu neďaleko Košíc, v ktorom je poskytovaná pomoc ľuďom v núdzi. Práve obdobie veľkonočných sviatkov je vhodné na to, aby sme pomohli a spríjemnili sviatky tým, ktorí to najviac potrebujú.

Do veľkonočnej zbierky sa zapojilo množstvo zamestnancov, ako aj študentov. Zabezpečili sme trvanlivé a čerstvé potraviny, ale aj sladkosti najmä pre deti z Oázy. Budeme veľmi radi, ak spolupráca s neziskovou organizáciou v Bernátovciach bude pokračovať, už teraz máme niekoľko ďalších nápadov, ako by sme mohli pomôcť. “

Zamestnanci a študenti univerzity prispeli 332 baleniami rôznych cestovín, 178 konzervami, 108 kilogramami ryže, 77 kilogramami múky, takmer 50 kilogramami strukovín, 26 litrami oleja a ďalšími potravinami. Na veľkonočný stôl v Bernátovciach sa vďaka zbierke dostane takmer 6 kilogramov klobás a približne 12 kilogramov šunky. Okrem potravín sa vyzbierali aj kozmetické a hygienické potreby.

„ Práve obdobie sviatkov či už Vianoc, alebo Veľkej noci povzbudzuje ľudí urobiť niečo aj pre iných, pre tých, ktorí sú na tom horšie, slabšie, trpia nedostatkom jedla alebo nemajú kde bývať. Zo svojich skúseností môžem povedať, že nezištná pomoc druhým urobí krajší a lepší život nielen tým, ktorým je pomoc venovaná, ale aj tým, ktorí túto pomoc poskytli. Veľmi ma potešilo, že sa univerzita rozhodla zorganizovať takúto zbierku. Pomáhať druhým by malo byť ľudské, humánne a kresťanské. V Oáze prebýva momentálne 350 ľudí. Potraviny zabezpečujeme z viacerých zdrojov, z vlastnej farmy, z obchodných reťazcov a prispievajú aj naši sponzori. Keď to všetko poskladáme, máme zabezpečenú stravu pre všetkých na celý rok, “ skonštatoval riaditeľ Oázy, rímskokatolícky kňaz a farár Mgr. Peter Gombita, ktorý osobne prevzal vyzbierané potraviny na pôde **UPJŠ**.

Autor: Pridal/a: || Pridal/a: | redakcia || redakcia || redakcia | -

Košická univerzita zorganizovala veľkonočnú zbierku pre bezdomovcov [📄](#)

📅 28. 3. 2024, 16:11, Zdroj: [ahoj.tv](#) [📄](#), Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, UPJŠ, Monika Halánová**

Dosah: 1 146 GRP: 0,03 OTS: 0,00 AVE: 163 EUR

734x

UPJŠ zorganizovala veľkonočnú zbierku trvanlivých potravín pre ľudí v núdzi

Potraviny poputujú do neziskovej organizácie Oáza – Nádej pre nový život v Bernátovciach pri Košiciach. (Zdroj: Oáza - Nádej pre nový život)

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach odovzdala vo štvrtok 28. marca 2024 riaditeľovi neziskovej organizácie Oáza – Nádej pre nový život Petrovi Gombitovi približne 500 kilogramov trvanlivých potravín pre jej obyvateľov v Bernátovciach.

Zbierka prebiehala od 11. do 25. marca 2024 na 17 zberných miestach na fakultách a pracoviskách univerzity v Košiciach. V priebehu dvoch týždňov sme vyzbierali približne 500 kilogramov trvanlivých potravín ako ryža, múka, cestoviny, koreniny, konzervy, dochucovadlá, káva, čaj, balené nápoje a iné požívateľiny.

V stredu 27. marca 2024 prebiehal zber čerstvých typicky veľkonočných potravín ako sú vajcia, údeniny a syry, ktoré si vyžadovali umiestnenie v chladiacom zariadení. Za **UPJŠ** v Košiciach oficiálne odovzdala vyzbierané potraviny prorektorka pre akademické kvalifikácie a doktorandské štúdium prof. MVDr. **Monika Halánová**, PhD. v budove Rektorátu **UPJŠ** na Šrobárovej 2 v Košiciach.

Zo svojich skúseností môžem povedať, že nezištná pomoc druhým urobí krajší a lepší život nielen tým, ktorým je pomoc venovaná, ale aj tým, ktorí túto pomoc poskytli, povedal Peter Gombita. (Zdroj: Oáza - Nádej pre nový život)

„Túto zbierku sme zorganizovali z dôvodu, že neustále pribudujú ľudia, ktorí ostali bez domova a čelia existenčným problémom. Sme veľmi radi, že sme mohli vyzbierané potraviny venovať zariadeniu neďaleko Košíc, v ktorom je poskytovaná pomoc ľuďom v núdzi. Práve obdobie veľkonočných sviatkov je vhodné na to, aby sme pomohli a spríjemnili sviatky tým, ktorí to najviac potrebujú.“

Do veľkonočnej zbierky sa zapojilo množstvo zamestnancov, ako aj študentov. Zabezpečili sme trvanlivé a čerstvé potraviny, ale aj sladkosti najmä pre deti z Oázy. Budeme veľmi radi, ak spolupráca s neziskovou organizáciou v Bernátovciach bude pokračovať, už teraz máme niekoľko ďalších nápadov, ako by sme mohli pomôcť,“ dodala Halánová.

Zamestnanci a študenti univerzity prispeli 332 baleniami rôznych cestovín, 178 konzervami, 108 kilogramami ryže, 77 kilogramami múky, takmer 50 kilogramami strukovín, 26 litrami oleja a ďalšími potravinami. Na veľkonočný stôl v Bernátovciach sa vďaka zbierke dostane takmer 6 kilogramov klobás a približne 12 kilogramov šunky. Okrem potravín sa vyzbierali aj kozmetické a hygienické potreby.

V Oáze momentálne žije 350 ľudí. Potraviny zabezpečujú z viacerých zdrojov - z vlastnej farmy, z obchodných reťazcov a prispievajú aj naši sponzori. (Zdroj: Oáza - Nádej pre nový život)

„Práve obdobie sviatkov či už Vianoc, alebo Veľkej noci povzbudzuje ľudí urobiť niečo aj pre iných, pre tých, ktorí sú na tom horšie, slabšie, trpia nedostatkom jedla alebo nemajú kde bývať. Zo svojich skúseností môžem povedať, že nezištná pomoc druhým urobí krajší a lepší život nielen tým, ktorým je pomoc venovaná, ale aj tým, ktorí túto pomoc poskytli. Veľmi ma potešilo, že sa univerzita rozhodla zorganizovať takúto zbierku. Pomáhať druhým by malo byť ľudské, humánne a kresťanské,“ skonštatoval riaditeľ Oázy, rímskokatolícky kňaz a farár Mgr. Peter Gombita, ktorý osobne prevzal vyzbierané potraviny na pôde **UPJŠ**.

„V Oáze prebýva momentálne 350 ľudí. Potraviny zabezpečujeme z viacerých zdrojov, z vlastnej farmy, z obchodných reťazcov a prispievajú aj naši sponzori. Keď to všetko poskladáme, máme zabezpečenú stravu pre všetkých na celý rok,“ dodal Gombita.

(15:00, red.)

Veľkonočná zbierka pre ľudí bez domova [🔗](#)

📅 28. 3. 2024, 18:16, Relácia: **Správy RTVS z regiónov**, Stanica: RTVS 24, Vydavateľ: **Rozhlas a televízia Slovenska**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, UPJŠ, Monika Halánová

Katarína Zakuťanská, moderátorka:

Viac ako 500 kilogramov potravín vyzbierali študenti a zamestnanci **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. Venovali ich ľuďom bez vlastného domova v zariadení Oáza nádej pre nový život. Univerzita chce v pomáhaní ľuďom bez domova pokračovať aj naďalej.

Monika Halánová, prorektorka pre dokt. štúdium **UPJŠ**:

Stále viac pribúda ľudí, ktorí sú bez domova alebo majú nejaké existenčné problémy. A práve veľkonočné sviatky nám prišli vhodné na to, aby sme takýmto ľuďom pomohli.

Peter Gombita, riaditeľ Oáza-Nádej pre nový život:

Veľká noc, Vianoce, vždy akosi viac ľudí pobáda k tomu, že nielen sa pomodliť, ale niečo urobiť aj pre iných. Tí, ktorí sú možno na tom horšie, slabšie alebo majú nedostatok možno jedla alebo či bývania, alebo boríme sa niekedy s chorobou, so samotou.

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach pomohla veľkonočnou zbierkou ľuďom v núdzi

📅 28. 3. 2024, 20:00, Zdroj: netky.sk, Autor: Barbora Šimkaninová, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, UPJŠ, Monika Halánová

Dosah: 1 907 GRP: 0,04 OTS: 0,00 AVE: 208 EUR

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach pomohla veľkonočnou zbierkou ľuďom v núdzi

NETKY.SK • 28 Marec 2024, 19:00 • 2 min

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach (UPJŠ) odovzdala vo štvrtok 28. marca riaditeľovi neziskovej organizácie Oáza – Nádej pre nový život Petrovi Gombitovi približne 500 kilogramov trvanlivých potravín pre jej obyvateľov v Bernátovciach. Zbierka prebiehala od 11. do 25. marca na 17 zberných miestach na fakultách a pracoviskách univerzity v Košiciach.

V priebehu dvoch týždňov vyzbierali približne 500 kilogramov trvanlivých potravín ako ryža, múka, cestoviny, koreniny, konzervy, dochucovadlá, káva, čaj, balené nápoje a iné požívateľiny. V stredu 27. marca prebiehal zber čerstvých typicky veľkonočných potravín ako sú vajcia, údeniny a sery, ktoré si vyžadovali umiestnenie v chladiacom zariadení.

Za **UPJŠ** v Košiciach oficiálne odovzdala vyzbierané potraviny prorektorka pre akademické kvalifikácie a doktorandské štúdium prof. MVDr. **Monika Halánová**, PhD. v budove Rektorátu **UPJŠ** na Šrobárovej 2 v Košiciach: „Túto zbierku sme zorganizovali z dôvodu, že neustále pribudujú ľudia, ktorí ostali bez domova a čelia existenčným problémom. Sme veľmi radi, že sme mohli vyzbierané potraviny venovať zariadeniu neďaleko Košíc, v ktorom je poskytovaná pomoc ľuďom v núdzi. Práve obdobie veľkonočných sviatkov je vhodné na to, aby sme pomohli a spríjemnili sviatky tým, ktorí to najviac potrebujú. Do veľkonočnej zbierky sa zapojilo množstvo zamestnancov, ako aj študentov. Zabezpečili sme trvanlivé a čerstvé potraviny, ale aj sladkosti najmä pre deti z Oázy. Budeme veľmi radi, ak spolupráca s neziskovou organizáciou v Bernátovciach bude pokračovať, už teraz máme niekoľko ďalších nápadov, ako by sme mohli pomôcť.“

Zamestnanci a študenti univerzity prispeli 332 baleniami rôznych cestovín, 178 konzervami, 108 kilogramami ryže, 77 kilogramami múky, takmer 50 kilogramami strukovín, 26 litrami oleja a ďalšími potravinami. Na veľkonočný stôl v Bernátovciach sa vďaka zbierke dostane takmer 6 kilogramov klobás a približne 12 kilogramov šunky. Okrem potravín sa vyzbierali aj kozmetické a hygienické potreby.

„Práve obdobie sviatkov či už Vianoc, alebo Veľkej noci povzbudzuje ľudí urobiť niečo aj pre iných, pre tých, ktorí sú na tom horšie, slabšie, trpia nedostatkom jedla alebo nemajú kde bývať. Zo svojich skúseností môžem povedať, že nezištná pomoc druhým urobí krajší a lepší život nielen tým, ktorým je pomoc venovaná, ale aj tým, ktorí túto pomoc poskytli. Veľmi ma potešilo, že sa univerzita rozhodla zorganizovať takúto zbierku. Pomáhať druhým by malo byť ľudské, humánne a kresťanské. V Oáze prebýva momentálne 350 ľudí. Potraviny zabezpečujeme z viacerých zdrojov, z vlastnej farmy, z obchodných reťazcov a prispievajú aj naši sponzori. Keď to všetko poskladáme, máme zabezpečenú stravu pre všetkých na celý rok,“ skonštatoval riaditeľ Oázy, rímskokatolícky kňaz a farár Mgr. Peter Gombita, ktorý osobne prevzal vyzbierané potraviny na pôde **UPJŠ**.

Za Netky.sk

Autor: Barbora Šimkaninová

Dubóczy: Vystúpenie Slovenska z NATO by nedávalo žiadny zmysel (rozhovor)

📅 29. 3. 2024, 0:00, Zdroj: finreport.sk , Sentiment: Neutrálny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 2 895 GRP: 0,06 OTS: 0,00 AVE: 252 EUR

29.3.2024 (SITA.sk) - Slovensko si 29. marca 2024 pripomína výročie svojho vstupu do Severoatlantickej aliancie, známej aj pod skratkou NATO.

Čo je účelom tohto uskupenia a ako doň Slovensko pred 20 rokmi vstúpilo priblížil v rozhovore pre agentúru SITA politológ Peter Dubóczy z Katedry politológie Filozofickej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.

V rámci rozhovoru okrem iného vysvetľuje i to, aké benefity plynú Slovensku z členstva v severoatlantických štruktúrach, a tiež čo by sa stalo v prípade, že by sa rozhodlo z NATO vystúpiť.

Čo je to Severoatlantická aliancia, za akým účelom bola vytvorená a aké je jej poslanie?

Severoatlantická aliancia alebo NATO je medzinárodná organizácia, ktorá sa predovšetkým zameriava na zaistenie kolektívnej bezpečnosti. Ide teda o obranné zoskupenie, ktoré bolo založené po druhej svetovej vojne, v období zvýšeného napätia medzi západnými demokraciami a Sovietskym zväzom.

Princíp kolektívnej obrany znamená, že útok na jeden členský štát sa považuje za útok na všetky členské štáty. NATO sa ním zaviazalo brániť svojich členov pred vonkajšou agresiou. Celkovo je existencia NATO založená na kolektívnych bezpečnostných záujmoch jej členských štátov a na presvedčení, že spolupráca medzi spojencami posilňuje medzinárodný mier a stabilitu.

Dnes funguje predovšetkým ako odstrašujúci faktor pre prípadných agresorov, čo sa v podstate rovná zvyšovaniu bezpečnosti členských štátov. Taktiež uľahčuje bezpečnostnú spoluprácu medzi štátmi, či už hovoríme o spoločných cvičeniach alebo výmene spravodajských informácií.

Netreba zabúdať ani na hodnotové jadro aliancie. Okrem snáh o zabezpečenie mieru a stability, je NATO postavené na podpore demokratických hodnôt. Kľúčové je to, že členstvo v aliancii je dobrovoľnou záležitosťou. Aj to bolo jedno z lákadiel v demokratizačnom období počas 90. rokov po rozpade Sovietskeho zväzu. Kritici by mohli namietiť, že pôvodný význam NATO v súvislosti s obavami o bezpečnosť po druhej svetovej vojne a vzostupom Sovietskeho zväzu sa stratil.

Dnes, v súčasnej geopolitickej situácii, však v podstate v priamom prenose vidíme, že význam NATO je stále aktuálny. Nie je náhodou, že sa doň za posledný rok pridali tradične neutrálne štáty ako Fínsko či Švédsko. Ak NATO niečo historicky preukázalo, tak to je to, že dokáže byť stabilným pólom proti nevyspytateľnej agresii. Najmä vtedy, keď je jednotné.

Zobraziť fotogalériu k článku: Prezidentka Čaputová navštívila Styčný tím pre integráciu síl NATO (fotografie)

Priblížite proces vstupu Slovenska do NATO?

Slovensko vstúpilo do NATO 29. marca 2004. Svoj záujem pripojiť sa do euroatlantických štruktúr sme ako štát deklarovali už pri vzniku Slovenskej republiky. Postupná integrácia do NATO a EÚ bola v podstate jednou z hlavných, ak nie najdôležitejšou prioritou zahraničnej politiky, čo reflektovali aj vtedajšie programové vyhlásenia vlád.

Vôbec však nešlo o ľahkú záležitosť. Štáty, ktoré sa po rozpade ZSSR uchádzali o členstvo v NATO, museli preukázať, že sú v prvom rade fungujúcimi demokraciami založenými na trhovej ekonomike. Tento základný predpoklad dopĺňalo rešpektovanie práv menších, zaručenie bezproblémových susedských vzťahov či zaviazanie sa k mierovému riešeniu konfliktov.

Myslím, že navonok Slovensko postupovalo tak, ako malo – pridalo sa do iniciatívy Partnerstvo za mier, eventuálne participovalo aj na Hodnotiacom a plánovacom procese. Inak povedané, po technickej stránke sa Slovensko naozaj snažilo priblížiť euroatlantickej komunite.

V roku 1997 na samite NATO v Madride však Slovensko čakala studená sprcha. Narozdiel od Česka, Maďarska a Poľska do aliancie nebolo prizvané. Po ekonomickej, vojenskej, ale aj legislatívnej stránke bolo zo strany Slovenska viac-menej všetko v poriadku.

Problém bol inde – Slovensko nespĺňalo predovšetkým hodnotové kritériá demokratického a právneho štátu. Stačí si spomenúť na zmarené referendum či neslávne známe vyjadrenie Madeleine Albrightovej, v ktorom Slovensko označila za "čiernu diery". Paradoxne, možno aj tento výrok nám pomohol, keď sme sa snažili opustiť stav "gumenej" či "papierovej" demokracie, ktorú ponúkali vlády Vladimíra Mečiara.

Integračné snahy Slovenska boli resuscitované v roku 1998. Spolu s príchodom prvej Dzurindovej vlády narástli aj šance na ich úspech. Politická situácia umožnila v roku 2001 prijatie zásadných strategických dokumentov v slovenskom parlamente (Bezpečnostná stratégia SR, Obranná stratégia SR, Vojenská stratégia SR).

Predchádzal tomu samit NATO vo Washingtone (1999), po ktorom Slovensko využilo priestor Akčného plánu členstva, začalo participovať na aktivitách aliancie a pokračovalo v reformách vedúcich k plnej kompatibilite s požiadavkami členstva.

V roku 2002 Slovensko dostalo na Pražskom samite pozvánku k prístupovým rokovaniam, následne potvrdilo svoju pripravenosť a záujem prebrať záväzky vyplývajúce z členstva. O dva roky na to, po prístupovom procese, bola slovenská vlajka vztýčená pri centrále NATO v Bruseli. Slovensko tak začalo písať svoju históriu aktéra s pevným bezpečnostným, ale aj hodnotovým ukotvením na Západe.

Čo so sebou prináša slovenské členstvo v NATO? Aké povinnosti z neho pre Slovensko vyplývajú, prípadne, aké benefity má z toho, že patrí do severoatlantických štruktúr?

Vo všeobecnosti sa dá konštatovať, že benefity členstva v NATO vysoko prevyšujú povinnosti, ktoré z neho vyplývajú. A v niektorých prípadoch sa tieto povinnosti v dlhodobom horizonte javia ako benefity samotné.

Hádam najvýznamnejší záväzok je uvedený v článku 5 Severoatlantickej zmluvy, ktorý stanovuje, že ozbrojený útok proti jednému alebo viacerým členským štátom NATO sa považuje za útok proti všetkým členom. V prípade takéhoto útoku sa každý členský štát zaväzuje ku kolektívnej obrane.

Členské štáty sú tiež povinné navzájom konzultovať a vymieňať si informácie o svojich obranných politikách a potenciálnych bezpečnostných hrozbách. Je tu samozrejme aj záväzok investovať dve percentá HDP do vlastnej obrany.

Povinnosti okrem týchto základných bodov však samozrejme obsahujú aj určité záväzky smerom k vojenskej, politickej alebo diplomatickej podpore. Stále platným záväzkom ostáva dodržiavanie demokratických hodnôt.

Tým základným benefitom je v prvom rade život a fungovanie Slovenska v bezpečnom prostredí. Sme malý štát, ktorý sa ani teraz, ani pred dvadsiatimi rokmi nemohol v zaistení bezpečnosti spoliehať výhradne na seba. Inak povedané, v rámci NATO sme súčasťou mechanizmu kolektívnej obrany, ktorý v prvom rade chráni našu suverenitu.

Zároveň nám otvára dvere do medzinárodného fóra, v rámci ktorého vieme systematicky spolupracovať so spojencami, modernizovať naše obranné kapacity a čerpať nielen skúsenosti, ale aj technologický či spravodajský know-how. Bezpečné prostredie integrovaného štátu zároveň láka investície.

Kľúčový je však naozaj spoľah na to, že v prípade agresie neostaneme sami. Pripomeniem, že po invázii Ruska na Ukrajinu je na Slovensku kvôli odstrašeniu prípadnej agresie prítomná mnohonárodná brigáda, ktorej náklady na fungovanie hradia vysielajúce krajiny.

Viac o téme: [Vojna na Ukrajine](#)

Zároveň sa Slovensku za tých 20 rokov členstva podarilo vybudovať reputáciu spoľahlivého partnera. Nie je to len výsledkom zodpovednej účasti našich ozbrojených síl na operáciách, ale aj kontinuálnom podieľaní sa na formovaní euro-atlantickej bezpečnostnej štruktúry.

Nebyť členstva v NATO, túto možnosť by sme určite nemali a určite by sme v medzinárodnom prostredí neboli ako malý štát vnímaní ako rovnocenný partner. Netreba zabúdať ani na fakt, že príprava na vstup do NATO bola zároveň prípravou na vstup do EÚ. Je však smutné, že aj počas tohto výročia je potrebné dopovedať, že časť z nášho reputačného lesku medzi spojencami v poslednej dobe strácame.

Zobraziť fotogalériu k článku: [Vojna na Ukrajine v marci 2024 \(fotografie\)](#)

Poniektorí politickí predstavitelia kritizujú kroky NATO a niektorí hovoria aj o prehodnotení slovenského členstva. Čo by obnášal napríklad proces vystúpenia z NATO a aké by boli jeho dôsledky pre Slovensko?

Praktická podoba a konkrétne kontúry samotného procesu vystúpenia štátu z NATO sa popisujú ťažko. Jednoducho na to nemáme precedens, žiaden členský štát tak ešte neurobil. V hypotetickej situácii by však z formálneho hľadiska nemalo ísť o nič náročné.

Formálny postup je uvedený v článku 13 Severoatlantickej zmluvy. Uvádza, že každý štát, ktorý chce vystúpiť, musí zasláť Spojeným štátom americkým (ako depozitárovi) "oznámenie o vypovedaní", ktoré USA následne postúpia ostatným členom aliancie. Po uplynutí ročnej lehoty by bol daný štát vylúčený.

Kľúčovým problémom by teda ani tak nebol formálny proces vystúpenia, ale skôr dni, ktoré by prišli potom. Ak by Slovensko hypoteticky chcelo vystúpiť z NATO, vládni predstavitelia by si to museli naozaj dobre premyslieť. Nemali by sme v podstate žiadne bezpečnostné záruky, v medzinárodnom prostredí by Slovensko stratilo svoj hlas a museli by sme sa spoliehať na vlastnú obranyschopnosť.

Ak niekomu prekáža, že v rámci podmienok členstva v NATO musíme do našej obrany investovať aspoň dve percentá HDP, tieto výdavky by sa po vystúpení museli mnohonásobne zvýšiť. To by znamenalo oslabenie financovania iných oblastí.

Vystúpenie Slovenska z NATO by v tomto momente aj preto nedávalo žiaden zmysel. Práve naopak, bolo by pre Slovensko veľmi nevýhodné. A to hovorím v podstate bez ohľadu na rétoriku niektorých politikov, ktorí sa prostredníctvom verbálnych útokov a dezinformačných naratívov na adresu NATO snažia mobilizovať svoj elektorát vytváraním strachu.

Zopakujem to, čo som už spomínal predtým. V súčasnej geopolitickej situácii sa už euroatlantická bezpečnostná štruktúra nedá vnímať ako nejaký prežitok Studenej vojny.

Neplatia ani populárne argumenty o neutralite, ktorá by mala byť garantovaná veľmocami, prípadne priamo Ruskou federáciou. Na východ od slovenských hraníc v živom prenose vidíme to, kam takéto plány môžu viesť. Podobné úvahy sú úplne absurdné.

Neutralitu nám predsa nemôže garantovať štát, ktorý nás má stále na zozname nepriateľov. Pre zhrnutie, vystúpenie Slovenska z NATO by neznamenal len značné oslabenie bezpečnosti, ale aj eventuálnu hrozbu pre jeho suverénnu existenciu v budúcnosti.

A čo je možno najdôležitejšie, pre takýto krok nie je na Slovensku ani spoločenská objednávka. Je pravdou, že podpora slovenského členstva v NATO v priebehu roku 2023 klesla. Podľa prieskumov organizácie Globsec dosiahla po ruskej invázii na Ukrajinu v roku 2022 rekordných 72 percent a v tom ďalšom sa dostala na úroveň 58 percent.

Ak sa však pozrieme na prieskum NATO, ktorý bol realizovaný koncom roka 2023, za zotrvanie Slovenska v NATO by bolo 60 percent Slovákov. Za odchod 23 percent. O väčšinovo pozitívnom vzťahu slovenskej populácie k NATO hovoria aj ďalšie čísla.

Spomením to, že ako veľmi dôležitú alebo dôležitú pre budúcu bezpečnosť Slovenska vníma Alianciu 64 percent respondentov. Aj to vypovedá o tom, že vystúpenie Slovenska z NATO nedáva zmysel. Jednoducho nie je v súlade ani s logikou bezpečnosti, ani logikou demokracie.

Autor: FinReport.sk

UPJŠ vyzbierala približne 500 kg potravín pre ľudí v núdzi

29. 3. 2024, 0:00, Zdroj: kosice.zoznam.sk, Vydavateľ: Zoznam, s.r.o., Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ, Monika Halánová

Dosah: 51 079 GRP: 1,14 OTS: 0,01 AVE: 765 EUR

UPJŠ vyzbierala približne 500 kg potravín pre ľudí v núdzi

TASR 29.3.2024 21:00 Pridajte komentár

ZDROJ: wikipedia.org

KOŠICE – Približne 500 kilogramov trvanlivých potravín pre ľudí v núdzi vyzbierali v rámci veľkonočnej zbierky organizovanej Univerzitou Pavla Jozefa Šafárika (**UPJŠ**) v Košiciach. Vo štvrtok (28. 3.) ich odovzdali Petrovi Gombitovi, riaditeľovi neziskovej organizácie Oáza – Nádej pre nový život v Bernátovciach. TASR o tom informovala hovorkyňa **UPJŠ** Laura Hoľanová.

Na 17 zberných miestach na fakultách a pracoviskách univerzity počas dvoch týždňov vyzbierali potraviny ako ryža, múka, cestoviny, koreniny, konzervy, dochucovadlá, káva, čaj, balené nápoje a iné potraviny. V stredu (27. 3.) prebiehal zber čerstvých typicky veľkonočných potravín, ako sú vajcia, údeniny a syry, ktoré si vyžadovali umiestnenie v chladiacom zariadení.

“Túto zbierku sme zorganizovali z dôvodu, že neustále pribúdajú ľudia, ktorí ostali bez domova a čelia existenčným problémom. Sme veľmi radi, že sme mohli vyzbierané potraviny venovať zariadeniu neďaleko Košíc, v ktorom je poskytovaná pomoc ľuďom v núdzi. Práve obdobie veľkonočných sviatkov je vhodné na to, aby sme pomohli a spríjemnili sviatky tým, ktorí to najviac potrebujú,” povedala prerektorka pre akademické kvalifikácie a doktorandské štúdium **Monika Halánová** s tým, že do veľkonočnej zbierky sa zapojilo množstvo zamestnancov, ako aj študentov. Okrem potravín sa vyzbierali aj kozmetické a hygienické potreby.

“Práve obdobie sviatkov, či už Vianoc, alebo Veľkej noci, povzbudzuje ľudí urobiť niečo aj pre iných, pre tých, ktorí sú na tom horšie, slabšie, trpia nedostatkom jedla alebo nemajú kde bývať. Zo svojich skúseností môžem povedať, že nezištná pomoc druhým urobí krajší a lepší život nielen tým, ktorým je venovaná, ale aj tým, ktorí túto pomoc poskytnú,” povedal Gombita. Podľa neho by pomáhať druhým malo byť ľudské, humánne a kresťanské.

V zariadení prebýva momentálne 350 ľudí. Potraviny pre nich zabezpečujú z viacerých zdrojov – z vlastnej farmy, obchodných reťazcov a prispievajú aj sponzori. “Keď to všetko poskladáme, máme zabezpečenú stravu pre všetkých na celý rok,” dodal.

Dubóczy: Vystúpenie Slovenska z NATO by nedávalo žiadny zmysel (rozhovor) [✉](#)

📅 29. 3. 2024, 8:21, Zdroj: [sita.sk](#) [✉](#), Vydavateľ: SITA Slovenská tlačová agentúra a.s., Autor: Katarína Lörincová, SITA, Sentiment: Neutrálny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach
Dosah: 43 019 GRP: 0,96 OTS: 0,01 AVE: 1200 EUR

Dubóczy: Vystúpenie Slovenska z NATO by nedávalo žiadny zmysel (rozhovor)

29. 03. 2024

Riaditeľ Infosecurity.sk Peter Dubóczy. Foto: SITA/Infosecurity.sk

Tento článok pre vás načítala AI.

Katarína Lörincová

Slovensko si 29. marca 2024 pripomína výročie svojho vstupu do Severoatlantickej aliancie, známej aj pod skratkou NATO.

Čo je účelom tohto uskupenia a ako doň Slovensko pred 20 rokmi vstúpilo priblížil v rozhovore pre agentúru SITA politológ Peter Dubóczy z Katedry politológie Filozofickej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.

V rámci rozhovoru okrem iného vysvetľuje i to, aké benefity plynú Slovensku z členstva v severoatlantických štruktúrach, a tiež čo by sa stalo v prípade, že by sa rozhodlo z NATO vystúpiť.

Čo je to Severoatlantická aliancia, za akým účelom bola vytvorená a aké je jej poslanie?

Severoatlantická aliancia alebo NATO je medzinárodná organizácia, ktorá sa predovšetkým zameriava na zaistenie kolektívnej bezpečnosti. Ide teda o obranné zoskupenie, ktoré bolo založené po druhej svetovej vojne, v období zvýšeného napätia medzi západnými demokraciami a Sovietskym zväzom.

Princíp kolektívnej obrany znamená, že útok na jeden členský štát sa považuje za útok na všetky členské štáty. NATO sa ním zaviazalo brániť svojich členov pred vonkajšou agresiou. Celkovo je existencia NATO založená na kolektívnych bezpečnostných záujmoch jej členských štátov a na presvedčení, že spolupráca medzi spojencami posilňuje medzinárodný mier a stabilitu.

Dnes funguje predovšetkým ako odstrašujúci faktor pre prípadných agresorov, čo sa v podstate rovná zvyšovaniu bezpečnosti členských štátov. Taktiež uľahčuje bezpečnostnú spoluprácu medzi štátmi, či už hovoríme o spoločných cvičeniach alebo výmene spravodajských informácií.

Čaputová: Členstvo v NATO nám poskytuje bezpečnostné garancie na takej úrovni, aké by Slovensko nebolo schopné dosiahnuť samé (video)

Netreba zabúdať ani na hodnotové jadro aliancie. Okrem snáh o zabezpečenie mieru a stability, je NATO postavené na podpore demokratických hodnôt. Kľúčové je to, že členstvo v aliancii je dobrovoľnou záležitosťou. Aj to bolo jedno z lákadiel v demokratizačnom období počas 90. rokov po rozpade Sovietskeho zväzu. Kritici by mohli namietat, že pôvodný význam NATO v súvislosti s obavami o bezpečnosť po druhej svetovej vojne a vzostupom Sovietskeho zväzu sa stratil.

Dnes, v súčasnej geopolitickej situácii, však v podstate v priamom prenose vidíme, že význam NATO je stále aktuálny. Nie je náhodou, že sa doň za posledný rok pridali tradične neutrálne štáty ako Fínsko či Švédsko. Ak NATO niečo historicky preukázalo, tak to je to, že dokáže byť stabilným pólom proti nevyspytateľnej agresii. Najmä vtedy, keď je jednotné.

Priblížite proces vstupu Slovenska do NATO?

Podporte kvalitný nezávislý obsah

Autor: Katarína Lörincová, SITA

Dubóczy: Vystúpenie Slovenska z NATO by nedávalo žiadny zmysel (rozhovor)

📅 29. 3. 2024, 9:00, Zdroj: parlamentnelisty.sk , Autor: SITA, Sentiment: Neutrálny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové

slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 1 611 GRP: 0,04 OTS: 0,00 AVE: 192 EUR

31.3.2024 (SITA.sk) – Slovensko si 29. marca 2024 pripomína výročie svojho vstupu do Severoatlantickej aliancie, známej aj pod skratkou NATO.

Čo je účelom tohto uskupenia a ako doň Slovensko pred 20 rokmi vstúpilo priblížil v rozhovore pre agentúru SITA politológ Peter Dubóczy z Katedry politológie Filozofickej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.

V rámci rozhovoru okrem iného vysvetľuje i to, aké benefity plynú Slovensku z členstva v severoatlantických štruktúrach, a tiež čo by sa stalo v prípade, že by sa rozhodlo z NATO vystúpiť.

Čo je to Severoatlantická aliancia, za akým účelom bola vytvorená a aké je jej poslanie?

Severoatlantická aliancia alebo NATO je medzinárodná organizácia, ktorá sa predovšetkým zameriava na zaistenie kolektívnej bezpečnosti. Ide teda o obranné zoskupenie, ktoré bolo založené po druhej svetovej vojne, v období zvýšeného napätia medzi západnými demokraciami a Sovietskym zväzom.

Princíp kolektívnej obrany znamená, že útok na jeden členský štát sa považuje za útok na všetky členské štáty. NATO sa ním zaviazalo brániť svojich členov pred vonkajšou agresiou. Celkovo je existencia NATO založená na kolektívnych bezpečnostných záujmoch jej členských štátov a na presvedčení, že spolupráca medzi spojencami posilňuje medzinárodný mier a stabilitu.

Dnes funguje predovšetkým ako odstrašujúci faktor pre prípadných agresorov, čo sa v podstate rovná zvyšovaniu bezpečnosti členských štátov. Taktiež uľahčuje bezpečnostnú spoluprácu medzi štátmi, či už hovoríme o spoločných cvičeniach alebo výmene spravodajských informácií.

Netreba zabúdať ani na hodnotové jadro aliancie. Okrem snáh o zabezpečenie mieru a stability, je NATO postavené na podpore demokratických hodnôt. Kľúčové je to, že členstvo v aliancii je dobrovoľnou záležitosťou. Aj to bolo jedno z lákadiel v demokratizačnom období počas 90. rokov po rozpade Sovietskeho zväzu. Kritici by mohli namietajú, že pôvodný význam NATO v súvislosti s obavami o bezpečnosť po druhej svetovej vojne a vzostupom Sovietskeho zväzu sa stratil.

Dnes, v súčasnej geopolitickej situácii, však v podstate v priamom prenose vidíme, že význam NATO je stále aktuálny. Nie je náhodou, že sa doň za posledný rok pridali tradične neutrálne štáty ako Fínsko či Švédsko. Ak NATO niečo historicky preukázalo, tak to je to, že dokáže byť stabilným pólom proti nevyspytateľnej agresii. Najmä vtedy, keď je jednotné.

Zobraziť fotogalériu k článku:

Prezidentka Čaputová navštívila Styčný tím pre integráciu síl NATO (fotografie)

Priblížite proces vstupu Slovenska do NATO?

Slovensko vstúpilo do NATO 29. marca 2004. Svoj záujem pripojiť sa do euroatlantických štruktúr sme ako štát deklarovali už pri vzniku Slovenskej republiky. Postupná integrácia do NATO a EÚ bola v podstate jednou z hlavných, ak nie najdôležitejšou prioritou zahraničnej politiky, čo reflektovali aj vtedajšie programové vyhlásenia vlád.

Vôbec však nešlo o ľahkú záležitosť. Štáty, ktoré sa po rozpade ZSSR uchádzali o členstvo v NATO, museli preukázať, že sú v prvom rade fungujúcimi demokraciami založenými na trhovej ekonomike. Tento základný predpoklad dopĺňalo rešpektovanie práv menších, zaručenie bezproblémových susedských vzťahov či zaviazanie sa k mierovému riešeniu konfliktov.

Myslím, že navonok Slovensko postupovalo tak, ako malo – pridalo sa do iniciatívy Partnerstvo za mier, eventuálne participovalo aj na Hodnotiacom a plánovacom procese. Inak povedané, po technickej stránke sa Slovensko naozaj snažilo priblížiť euroatlantickej komunite.

V roku 1997 na samite NATO v Madride však Slovensko čakala studená sprcha. Narozdiel od Česka, Maďarska a Poľska do aliancie nebolo prizvané. Po ekonomickej, vojenskej, ale aj legislatívnej stránke bolo zo strany Slovenska viac-menej všetko v poriadku.

Problém bol inde – Slovensko nespĺňalo predovšetkým hodnotové kritériá demokratického a právneho štátu. Stačí si spomenúť na zmarené referendum či neslávne známe vyjadrenie Madeleine Albrightovej, v ktorom Slovensko označila za "čiernu diery". Paradoxne, možno aj tento výrok nám pomohol, keď sme sa snažili opustiť stav "gumenej" či "papierovej" demokracie, ktorú ponúkali vlády Vladimíra Mečiara.

Integračné snahy Slovenska boli resuscitované v roku 1998. Spolu s príchodom prvej Dzurindovej vlády narástli aj šance na ich úspech. Politická situácia umožnila v roku 2001 prijatie zásadných strategických dokumentov v slovenskom parlamente (Bezpečnostná stratégia SR, Obranná stratégia SR, Vojenská stratégia SR).

Predchádzal tomu samit NATO vo Washingtone (1999), po ktorom Slovensko využilo priestor Akčného plánu členstva, začalo participovať na aktivitách aliancie a pokračovalo v reformách vedúcich k plnej kompatibilitě s požiadavkami členstva.

V roku 2002 Slovensko dostalo na Pražskom samite pozvánku k prístupovým rokovaniam, následne potvrdilo svoju pripravenosť a záujem prebrať záväzky vyplývajúce z členstva. O dva roky na to, po prístupovom procese, bola slovenská vlajka vztýčená pri centrále NATO v Bruseli. Slovensko tak začalo písať svoju históriu aktéra s pevným bezpečnostným, ale aj hodnotovým ukotvením na Západe.

Čo so sebou prináša slovenské členstvo v NATO? Aké povinnosti z neho pre Slovensko vyplývajú, prípadne, aké benefity má z toho, že patrí do severoatlantických štruktúr?

Vo všeobecnosti sa dá konštatovať, že benefity členstva v NATO vysoko prevyšujú povinnosti, ktoré z neho vyplývajú. A v niektorých prípadoch sa tieto povinnosti v dlhodobom horizonte javia ako benefity samotné.

Hádam najvýznamnejší záväzok je uvedený v článku 5 Severoatlantickej zmluvy, ktorý stanovuje, že ozbrojený útok proti jednému alebo viacerým členským štátom NATO sa považuje za útok proti všetkým členom. V prípade takéhoto útoku sa každý členský štát zaväzuje ku kolektívnej obrane.

Členské štáty sú tiež povinné navzájom konzultovať a vymieňať si informácie o svojich obranných politikách a potenciálnych bezpečnostných hrozbách. Je tu samozrejme aj záväzok investovať dve percentá HDP do vlastnej obrany.

Povinnosti okrem týchto základných bodov však samozrejme obsahujú aj určité záväzky smerom k vojenskej, politickej alebo diplomatickej podpore. Stále platným záväzkom ostáva dodržiavanie demokratických hodnôt.

Tým základným benefitom je v prvom rade život a fungovanie Slovenska v bezpečnom prostredí. Sme malý štát, ktorý sa ani teraz, ani pred dvadsiatimi rokmi nemohol v zaistení bezpečnosti spoliehať výhradne na seba. Inak povedané, v rámci NATO sme súčasťou mechanizmu kolektívnej obrany, ktorý v prvom rade chráni našu suverenitu.

Zároveň nám otvára dvere do medzinárodného fóra, v rámci ktorého vieme systematicky spolupracovať so spojencami, modernizovať naše obranné kapacity a čerpať nielen skúsenosti, ale aj technologický či spravodajský know-how. Bezpečné prostredie integrovaného štátu zároveň láka investície.

Kľúčový je však naozaj spoľah na to, že v prípade agresie neostaneme sami. Pripomeniem, že po invázii Ruska na Ukrajinu je na Slovensku kvôli odstrašeniu prípadnej agresie prítomná mnohonárodná brigáda, ktorej náklady na fungovanie hradia vysielajúce krajiny.

Viac o téme: [Vojna na Ukrajine](#)

Zároveň sa Slovensku za tých 20 rokov členstva podarilo vybudovať reputáciu spoľahlivého partnera. Nie je to len výsledkom zodpovednej účasti našich ozbrojených síl na operáciách, ale aj kontinuálnom podieľaní sa na formovaní euro-atlantickej bezpečnostnej štruktúry.

Nebyť členstva v NATO, túto možnosť by sme určite nemali a určite by sme v medzinárodnom prostredí neboli ako malý štát vnímaní ako rovnocenný partner. Netreba zabúdať ani na fakt, že príprava na vstup do NATO bola zároveň prípravou na vstup do EÚ. Je však smutné, že aj počas tohto výročia je potrebné dopovedať, že časť z nášho reputačného lesku medzi spojencami v poslednej dobe strácame.

Zobrazíť fotogalériu k článku:

[Vojna na Ukrajine v marci 2024 \(fotografie\)](#)

Poniektoří politickí predstavitelia kritizujú kroky NATO a niektorí hovoria aj o prehodnotení slovenského členstva. Čo by obnášal napríklad proces vystúpenia z NATO a aké by boli jeho dôsledky pre Slovensko?

Praktická podoba a konkrétne kontúry samotného procesu vystúpenia štátu z NATO sa popisujú ťažko. Jednoducho na to nemáme precedens, žiaden členský štát tak ešte neurobil. V hypotetickej situácii by však z formálneho hľadiska nemalo ísť o nič náročné.

Formálny postup je uvedený v článku 13 Severoatlantickej zmluvy. Uvádza, že každý štát, ktorý chce vystúpiť, musí zasláť Spojeným štátom americkým (ako depozitárovi) "oznámenie o vypovedaní", ktoré USA následne postúpia ostatným členom aliancie. Po uplynutí ročnej lehoty by bol daný štát vylúčený.

Kľúčovým problémom by teda ani tak nebol formálny proces vystúpenia, ale skôr dni, ktoré by prišli potom. Ak by Slovensko hypoteticky chcelo vystúpiť z NATO, vládni predstavitelia by si to museli naozaj dobre premyslieť. Nemali by sme v podstate žiadne bezpečnostné záruky, v medzinárodnom prostredí by Slovensko stratilo svoj hlas a museli by sme sa spoliehať na vlastnú obranyschopnosť.

Ak niekomu prekáža, že v rámci podmienok členstva v NATO musíme do našej obrany investovať aspoň dve percentá HDP, tieto výdavky by sa po vystúpení museli mnohonásobne zvýšiť. To by znamenalo oslabenie financovania iných oblastí.

Vystúpenie Slovenska z NATO by v tomto momente aj preto nedávalo žiaden zmysel. Práve naopak, bolo by pre Slovensko veľmi nevýhodné. A to hovorím v podstate bez ohľadu na rétoriku niektorých politikov, ktorí sa prostredníctvom verbálnych útokov a dezinformačných naratívov na adresu NATO snažia mobilizovať svoj elektorát vytváraním strachu.

Zopakujem to, čo som už spomínal predtým. V súčasnej geopolitickej situácii sa už euroatlantická bezpečnostná štruktúra nedá vnímať ako nejaký prežitok Studenej vojny.

Neplatia ani populárne argumenty o neutralite, ktorá by mala byť garantovaná veľmocami, prípadne priamo Ruskou federáciou. Na východ od slovenských hraníc v živom prenose vidíme to, kam takéto plány môžu viesť. Podobné úvahy sú úplne absurdné.

Neutralitu nám predsa nemôže garantovať štát, ktorý nás má stále na zozname nepriateľov. Pre zhrnutie, vystúpenie Slovenska z NATO by neznamenal len značné oslabenie bezpečnosti, ale aj eventuálnu hrozbu pre jeho suverénnu existenciu v budúcnosti.

A čo je možno najdôležitejšie, pre takýto krok nie je na Slovensku ani spoločenská objednávka. Je pravdou, že podpora slovenského členstva v NATO v priebehu roku 2023 klesla. Podľa prieskumov organizácie Globsec dosiahla po ruskej invázii na Ukrajinu v roku 2022 rekordných 72 percent a v tom ďalšom sa dostala na úroveň 58 percent.

Ak sa však pozrieme na prieskum NATO, ktorý bol realizovaný koncom roka 2023, za zotrvanie Slovenska v NATO by bolo 60 percent Slovákov. Za odchod 23 percent. O väčšinovo pozitívnom vzťahu slovenskej populácie k NATO hovoria aj ďalšie čísla.

Spomeniem to, že ako veľmi dôležitú alebo dôležitú pre budúcu bezpečnosť Slovenska vníma Alianciu 64 percent respondentov. Aj to vypovedá o tom, že vystúpenie Slovenska z NATO nedáva zmysel. Jednoducho nie je v súlade ani s logikou bezpečnosti, ani logikou demokracie.

Viac k témam: NATO, Politológ, Rozhovory

Zdroj: SITA.sk – Dubóczy: Vystúpenie Slovenska z NATO by nedávalo žiadny zmysel (rozhovor) © SITA Všetky práva vyhradené.

- Reklama -

Autor: SITA

Dubóczy: Vystúpenie Slovenska z NATO by nedávalo žiadny zmysel (rozhovor)

📅 29. 3. 2024, 9:21, Zdroj: 24hod.sk , Vydavateľ: I.N.P. s.r.o., Sentiment: Neutrálny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 3 358 GRP: 0,07 OTS: 0,00 AVE: 269 EUR

Tagy: NATO Politológ Rozhovory

Slovensko si 29. marca 2024 pripomína výročie svojho vstupu do Severoatlantickej aliancie, známej aj pod skratkou NATO. Čo je účelom tohto...

29.3.2024 (SITA.sk) - Slovensko si 29. marca 2024 pripomína výročie svojho vstupu do Severoatlantickej aliancie, známej aj pod skratkou NATO.

Čo je účelom tohto uskupenia a ako doň Slovensko pred 20 rokmi vstúpilo priblížil v rozhovore pre agentúru SITA politológ Peter Dubóczy z Katedry politológie Filozofickej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.

V rámci rozhovoru okrem iného vysvetľuje i to, aké benefity plynú Slovensku z členstva v severoatlantických štruktúrach, a tiež čo by sa stalo v prípade, že by sa rozhodlo z NATO vystúpiť.

Čo je to Severoatlantická aliancia, za akým účelom bola vytvorená a aké je jej poslanie?

Severoatlantická aliancia alebo NATO je medzinárodná organizácia, ktorá sa predovšetkým zameriava na zaistenie kolektívnej bezpečnosti. Ide teda o obranné zoskupenie, ktoré bolo založené po druhej svetovej vojne, v období zvýšeného napätia medzi západnými demokraciami a Sovietskym zväzom.

Princíp kolektívnej obrany znamená, že útok na jeden členský štát sa považuje za útok na všetky členské štáty. NATO sa ním zaviazalo brániť svojich členov pred vonkajšou agresiou. Celkovo je existencia NATO založená na kolektívnych bezpečnostných záujmoch jej členských štátov a na presvedčení, že spolupráca medzi spojencami posilňuje medzinárodný mier a stabilitu.

Dnes funguje predovšetkým ako odstrašujúci faktor pre prípadných agresorov, čo sa v podstate rovná zvyšovaniu bezpečnosti členských štátov. Taktiež uľahčuje bezpečnostnú spoluprácu medzi štátmi, či už hovoríme o spoločných cvičeniach alebo výmene spravodajských informácií.

Netreba zabúdať ani na hodnotové jadro aliancie. Okrem snáh o zabezpečenie mieru a stability, je NATO postavené na podpore demokratických hodnôt. Kľúčové je to, že členstvo v aliancii je dobrovoľnou záležitosťou. Aj to bolo jedno z lákadiel v demokratizačnom období počas 90. rokov po rozpade Sovietskeho zväzu. Kritici by mohli namietať, že pôvodný význam NATO v súvislosti s obavami o bezpečnosť po druhej svetovej vojne a vzostupom Sovietskeho zväzu sa stratil.

Dnes, v súčasnej geopolitickej situácii, však v podstate v priamom prenose vidíme, že význam NATO je stále aktuálny. Nie je náhodou, že sa doň za posledný rok pridali tradične neutrálne štáty ako Fínsko či Švédsko. Ak NATO niečo historicky preukázalo, tak to je to, že dokáže byť stabilným pólom proti nevyspytateľnej agresii. Najmä vtedy, keď je jednotné.

Priblížite proces vstupu Slovenska do NATO?

Slovensko vstúpilo do NATO 29. marca 2004. Svoj záujem pripojiť sa do euroatlantických štruktúr sme ako štát deklarovali už pri vzniku Slovenskej republiky. Postupná integrácia do NATO a EÚ bola v podstate jednou z hlavných, ak nie najdôležitejšou prioritou zahraničnej politiky, čo reflektovali aj vtedajšie programové vyhlásenia vlád.

Vôbec však nešlo o ľahkú záležitosť. Štáty, ktoré sa po rozpade ZSSR uchádzali o členstvo v NATO, museli preukázať, že sú v prvom rade fungujúcimi demokraciami založenými na trhovej ekonomike. Tento základný predpoklad dopĺňalo rešpektovanie práv menších, zaručenie bezproblémových susedských vzťahov či zaviazanie sa k mierovému riešeniu konfliktov.

Myslím, že navonok Slovensko postupovalo tak, ako malo – pridalo sa do iniciatívy Partnerstvo za mier, eventuálne participovalo aj na Hodnotiacom a plánovacom procese. Inak povedané, po technickej stránke sa Slovensko naozaj snažilo priblížiť euroatlantickej komunite.

V roku 1997 na samite NATO v Madride však Slovensko čakala studená sprcha. Narozdiel od Česka, Maďarska a Poľska do aliancie nebolo prizvané. Po ekonomickej, vojenskej, ale aj legislatívnej stránke bolo zo strany Slovenska viac-menej všetko v poriadku.

Problém bol inde – Slovensko nespĺňalo predovšetkým hodnotové kritériá demokratického a právneho štátu. Stačí si spomenúť na zmarené referendum či neslávne známe vyjadrenie Madeleine Albrightovej, v ktorom Slovensko označila za "čiernu diery". Paradoxne, možno aj tento výrok nám pomohol, keď sme sa snažili opustiť stav "gumenej" či "papierovej" demokracie, ktorú ponúkali vlády Vladimíra Mečiara.

Integračné snahy Slovenska boli resuscitované v roku 1998. Spolu s príchodom prvej Dzurindovej vlády narástli aj šance na ich úspech. Politická situácia umožnila v roku 2001 prijatie zásadných strategických dokumentov v slovenskom parlamente (Bezpečnostná stratégia SR, Obranná stratégia SR, Vojenská stratégia SR).

Predchádzal tomu samit NATO vo Washingtone (1999), po ktorom Slovensko využilo priestor Akčného plánu členstva, začalo participovať na aktivitách aliancie a pokračovalo v reformách vedúcich k plnej kompatibilitě s požiadavkami členstva.

V roku 2002 Slovensko dostalo na Pražskom samite pozvánku k prístupovým rokovaniam, následne potvrdilo svoju pripravenosť a záujem prebrať záväzky vyplývajúce z členstva. O dva roky na to, po prístupovom procese, bola slovenská vlajka vztýčená pri centrále NATO v Bruseli. Slovensko tak začalo písať svoju históriu aktéra s pevným bezpečnostným, ale aj hodnotovým ukotvením na Západe.

Čo so sebou prináša slovenské členstvo v NATO? Aké povinnosti z neho pre Slovensko vyplývajú, prípadne, aké benefity má z toho, že patrí do severoatlantických štruktúr?

Vo všeobecnosti sa dá konštatovať, že benefity členstva v NATO vysoko prevyšujú povinnosti, ktoré z neho vyplývajú. A v niektorých prípadoch sa tieto povinnosti v dlhodobom horizonte javia ako benefity samotné.

Hádam najvýznamnejší záväzok je uvedený v článku 5 Severoatlantickej zmluvy, ktorý stanovuje, že ozbrojený útok proti jednému alebo viacerým členským štátom NATO sa považuje za útok proti všetkým členom. V prípade takéhoto útoku sa každý členský štát zaväzuje ku kolektívnej obrane.

Členské štáty sú tiež povinné navzájom konzultovať a vymieňať si informácie o svojich obranných politikách a potenciálnych bezpečnostných hrozbách. Je tu samozrejme aj záväzok investovať dve percentá HDP do vlastnej obrany.

Povinnosti okrem týchto základných bodov však samozrejme obsahujú aj určité záväzky smerom k vojenskej, politickej alebo diplomatickej podpore. Stále platným záväzkom ostáva dodržiavanie demokratických hodnôt.

Tým základným benefitom je v prvom rade život a fungovanie Slovenska v bezpečnom prostredí. Sme malý štát, ktorý sa ani teraz, ani pred dvadsiatimi rokmi nemohol v zaistení bezpečnosti spoliehať výhradne na seba. Inak povedané, v rámci NATO sme súčasťou mechanizmu kolektívnej obrany, ktorý v prvom rade chráni našu suverenitu.

Zároveň nám otvára dvere do medzinárodného fóra, v rámci ktorého vieme systematicky spolupracovať so spojencami, modernizovať naše obranné kapacity a čerpať nielen skúsenosti, ale aj technologický či spravodajský know-how. Bezpečné prostredie integrovaného štátu zároveň láka investície.

Kľúčový je však naozaj spoľah na to, že v prípade agresie neostaneme sami. Prípadne, že po invázii Ruska na Ukrajinu je na Slovensku kvôli odstráneniu prípadnej agresie prítomná mnohonárodná brigáda, ktorej náklady na fungovanie hradia vysielajúce krajiny.

Viac o téme: [Vojna na Ukrajine](#)

Zároveň sa Slovensku za tých 20 rokov členstva podarilo vybudovať reputáciu spoľahlivého partnera. Nie je to len výsledkom zodpovednej účasti našich ozbrojených síl na operáciách, ale aj kontinuálnom podieľaní sa na formovaní euro-atlantickej bezpečnostnej štruktúry.

Nebyť členstva v NATO, túto možnosť by sme určite nemali a určite by sme v medzinárodnom prostredí neboli ako malý štát vnímaní ako rovnocenný partner. Netreba zabúdať ani na fakt, že príprava na vstup do NATO bola zároveň prípravou na vstup do EÚ. Je však smutné, že aj počas tohto výročia je potrebné dopovedať, že časť z nášho reputačného lesku medzi spojencami v poslednej dobe strácame.

Poniektoí politickí predstavitelia kritizujú kroky NATO a niektorí hovoria aj o prehodnotení slovenského členstva. Čo by obnášal napríklad proces vystúpenia z NATO a aké by boli jeho dôsledky pre Slovensko?

Praktická podoba a konkrétne kontúry samotného procesu vystúpenia štátu z NATO sa popisujú ťažko. Jednoducho na to nemáme precedens, žiaden členský štát tak ešte neurobil. V hypotetickej situácii by však z formálneho hľadiska nemalo ísť o nič náročné.

Formálny postup je uvedený v článku 13 Severoatlantickej zmluvy. Uvádza, že každý štát, ktorý chce vystúpiť, musí zasláť Spojeným štátom americkým (ako depozitárovi) "oznámenie o vypovedaní", ktoré USA následne postúpia ostatným členom aliancie. Po uplynutí ročnej lehoty by bol daný štát vylúčený.

Kľúčovým problémom by teda ani tak nebol formálny proces vystúpenia, ale skôr dni, ktoré by prišli potom. Ak by Slovensko hypoteticky chcelo vystúpiť z NATO, vládni predstavitelia by si to museli naozaj dobre premyslieť. Nemali by sme v podstate žiadne bezpečnostné záruky, v medzinárodnom prostredí by Slovensko stratilo svoj hlas a museli by sme sa spoliehať na vlastnú obranyschopnosť.

Ak niekomu prekáža, že v rámci podmienok členstva v NATO musíme do našej obrany investovať aspoň dve percentá HDP, tieto výdavky by sa po vystúpení museli mnohonásobne zvýšiť. To by znamenalo oslabenie financovania iných oblastí.

Vystúpenie Slovenska z NATO by v tomto momente aj preto nedávalo žiaden zmysel. Práve naopak, bolo by pre Slovensko veľmi nevýhodné. A to hovorím v podstate bez ohľadu na rétoriku niektorých politikov, ktorí sa prostredníctvom verbálnych útokov a dezinformačných naratívov na adresu NATO snažia mobilizovať svoj elektorát vytváraním strachu.

Zopakujem to, čo som už spomínal predtým. V súčasnej geopolitickej situácii sa už euroatlantická bezpečnostná štruktúra nedá vnímať ako nejaký prežitok Studenej vojny.

Neplatia ani populárne argumenty o neutralite, ktorá by mala byť garantovaná veľmocami, prípadne priamo Ruskou federáciou. Na východ od slovenských hraníc v živom prenose vidíme to, kam takéto plány môžu viesť. Podobné úvahy sú úplne absurdné.

Neutralitu nám predsa nemôže garantovať štát, ktorý nás má stále na zozname nepriateľov. Pre zhrnutie, vystúpenie Slovenska z NATO by neznamenal len značné oslabenie bezpečnosti, ale aj eventuálnu hrozbu pre jeho suverénnu existenciu v budúcnosti.

A čo je možno najdôležitejšie, pre takýto krok nie je na Slovensku ani spoločenská objednávka. Je pravdou, že podpora slovenského členstva v NATO v priebehu roku 2023 klesla. Podľa prieskumov organizácie Globsec dosiahla po ruskej invázii na Ukrajinu v roku 2022 rekordných 72 percent a v tom ďalšom sa dostala na úroveň 58 percent.

Ak sa však pozrieme na prieskum NATO, ktorý bol realizovaný koncom roka 2023, za zotrvanie Slovenska v NATO by bolo 60 percent Slovákov. Za odchod 23 percent. O väčšinou pozitívnom vzťahu slovenskej populácie k NATO hovoria aj ďalšie čísla.

Spomením to, že ako veľmi dôležitú alebo dôležitú pre budúcu bezpečnosť Slovenska vníma Alianciu 64 percent respondentov. Aj to vypovedá o tom, že vystúpenie Slovenska z NATO nedáva zmysel. Jednoducho nie je v súlade ani s logikou bezpečnosti, ani logikou demokracie.

Autor: 24hod.sk - 24 hodín s.r.o. - WebSys s.r.o.

Dubóczy: Vystúpenie Slovenska z NATO by nedávalo žiadny zmysel (rozhovor) - - Agentúrne správy

📅 29. 3. 2024, 10:35, Zdroj: bratislavaden.sk , Vydavateľ: SITA Slovenská tlačová agentúra a.s., Autor: SITA, Sentiment: Neutrálny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 5 110 GRP: 0,11 OTS: 0,00 AVE: 322 EUR

Slovensko

29.3.2024 (SITA.sk) – Slovensko si 29. marca 2024 pripomína výročie svojho vstupu do Severoatlantickej aliancie, známej aj pod skratkou NATO.

Čo je účelom tohto uskúpenia a ako doň Slovensko pred 20 rokmi vstúpilo priblížil v rozhovore pre agentúru SITA politológ Peter Dubóczy z Katedry politológie Filozofickej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.

V rámci rozhovoru okrem iného vysvetľuje i to, aké benefity plynú Slovensku z členstva v severoatlantických štruktúrach, a tiež čo by sa stalo v prípade, že by sa rozhodlo z NATO vystúpiť.

Čo je to Severoatlantická aliancia, za akým účelom bola vytvorená a aké je jej poslanie?

Severoatlantická aliancia alebo NATO je medzinárodná organizácia, ktorá sa predovšetkým zameriava na zaistenie kolektívnej bezpečnosti. Ide teda o obranné zoskupenie, ktoré bolo založené po druhej svetovej vojne, v období zvýšeného napätia medzi západnými demokraciami a Sovietskym zväzom.

Princíp kolektívnej obrany znamená, že útok na jeden členský štát sa považuje za útok na všetky členské štáty. NATO sa ním zaviazalo brániť svojich členov pred vonkajšou agresiou. Celkovo je existencia NATO založená na kolektívnych bezpečnostných záujmoch jej členských štátov a na presvedčení, že spolupráca medzi spojencami posilňuje medzinárodný mier a stabilitu.

Dnes funguje predovšetkým ako odstrašujúci faktor pre prípadných agresorov, čo sa v podstate rovná zvyšovaniu bezpečnosti členských štátov. Taktiež uľahčuje bezpečnostnú spoluprácu medzi štátmi, či už hovoríme o spoločných cvičeniach alebo výmene spravodajských informácií.

Netreba zabúdať ani na hodnotové jadro aliancie. Okrem snáh o zabezpečenie mieru a stability, je NATO postavené na podpore demokratických hodnôt. Kľúčové je to, že členstvo v aliancii je dobrovoľnou záležitosťou. Aj to bolo jedno z lákadiel v demokratizačnom období počas 90. rokov po rozpade Sovietskeho zväzu. Kritici by mohli namietajú, že pôvodný význam NATO v súvislosti s obavami o bezpečnosť po druhej svetovej vojne a vzostupom Sovietskeho zväzu sa stratil.

Dnes, v súčasnej geopolitickej situácii, však v podstate v priamom prenose vidíme, že význam NATO je stále aktuálny. Nie je náhodou, že sa doň za posledný rok pridali tradične neutrálne štáty ako Fínsko či Švédsko. Ak NATO niečo historicky preukázalo, tak to je to, že dokáže byť stabilným pólom proti nevyspytateľnej agresii. Najmä vtedy, keď je jednotné.

Zobraziť fotogalériu k článku:

Prezidentka Čaputová navštívila Styčný tím pre integráciu síl NATO (fotografie)

Priblížite proces vstupu Slovenska do NATO?

Slovensko vstúpilo do NATO 29. marca 2004. Svoj záujem pripojiť sa do euroatlantických štruktúr sme ako štát deklarovali už pri vzniku Slovenskej republiky. Postupná integrácia do NATO a EÚ bola v podstate jednou z hlavných, ak nie najdôležitejšou prioritou zahraničnej politiky, čo reflektovali aj vtedajšie programové vyhlásenia vlád.

Vôbec však nešlo o ľahkú záležitosť. Štáty, ktoré sa po rozpade ZSSR uchádzali o členstvo v NATO, museli preukázať, že sú v prvom rade fungujúcimi demokraciami založenými na trhovej ekonomike. Tento základný predpoklad dopĺňalo rešpektovanie práv menších, zaručenie bezproblémových susedských vzťahov či zaviazanie sa k mierovému riešeniu konfliktov.

Myslím, že navonok Slovensko postupovalo tak, ako malo – pridalo sa do iniciatívy Partnerstvo za mier, eventuálne participovalo aj na Hodnotiacom a plánovacom procese. Inak povedané, po technickej stránke sa Slovensko naozaj snažilo priblížiť euroatlantickej komunite.

V roku 1997 na samite NATO v Madride však Slovensko čakala studená sprcha. Narozdiel od Česka, Maďarska a Poľska do aliancie nebolo prizvané. Po ekonomickej, vojenskej, ale aj legislatívnej stránke bolo zo strany Slovenska viac-menej všetko v poriadku.

Problém bol inde – Slovensko nespĺňalo predovšetkým hodnotové kritériá demokratického a právneho štátu. Stačí si spomenúť na zmarené referendum či neslávne známe vyjadrenie Madeleine Albrightovej, v ktorom Slovensko označila za "čiernu diery". Paradoxne, možno aj tento výrok nám pomohol, keď sme sa snažili opustiť stav "gumenej" či "papierovej" demokracie, ktorú ponúkali vlády Vladimíra Mečiara.

Integračné snahy Slovenska boli resuscitované v roku 1998. Spolu s príchodom prvej Dzurindovej vlády narástli aj šance na ich úspech. Politická situácia umožnila v roku 2001 prijatie zásadných strategických dokumentov v slovenskom parlamente (Bezpečnostná stratégia SR, Obranná stratégia SR, Vojenská stratégia SR).

Predchádzal tomu samit NATO vo Washingtone (1999), po ktorom Slovensko využilo priestor Akčného plánu členstva, začalo participovať na aktivitách aliancie a pokračovalo v reformách vedúcich k plnej kompatibilitě s požiadavkami členstva.

V roku 2002 Slovensko dostalo na Pražskom samite pozvánku k prístupovým rokovaniam, následne potvrdilo svoju pripravenosť a záujem prebrať záväzky vyplývajúce z členstva. O dva roky na to, po prístupovom procese, bola slovenská vlajka vztýčená pri centrále NATO v Bruseli. Slovensko tak začalo písať svoju históriu aktéra s pevným bezpečnostným, ale aj hodnotovým ukotvením na Západe.

Čo so sebou prináša slovenské členstvo v NATO? Aké povinnosti z neho pre Slovensko vyplývajú, prípadne, aké benefity má z toho, že patrí do severoatlantických štruktúr?

Vo všeobecnosti sa dá konštatovať, že benefity členstva v NATO vysoko prevyšujú povinnosti, ktoré z neho vyplývajú. A v niektorých prípadoch sa tieto povinnosti v dlhodobom horizonte javia ako benefity samotné.

Hádam najvýznamnejší záväzok je uvedený v článku 5 Severoatlantickej zmluvy, ktorý stanovuje, že ozbrojený útok proti jednému alebo viacerým členským štátom NATO sa považuje za útok proti všetkým členom. V prípade takéhoto útoku sa každý členský štát zaväzuje ku kolektívnej obrane.

Členské štáty sú tiež povinné navzájom konzultovať a vymieňať si informácie o svojich obranných politikách a potenciálnych bezpečnostných hrozbách. Je tu samozrejme aj záväzok investovať dve percentá HDP do vlastnej obrany.

Povinnosti okrem týchto základných bodov však samozrejme obsahujú aj určité záväzky smerom k vojenskej, politickej alebo diplomatickej podpore. Stále platným záväzkom ostáva dodržiavanie demokratických hodnôt.

Tým základným benefitom je v prvom rade život a fungovanie Slovenska v bezpečnom prostredí. Sme malý štát, ktorý sa ani teraz, ani pred dvadsiatimi rokmi nemohol v zaistení bezpečnosti spoliehať výhradne na seba. Inak povedané, v rámci NATO sme súčasťou mechanizmu kolektívnej obrany, ktorý v prvom rade chráni našu suverenitu.

Zároveň nám otvára dvere do medzinárodného fóra, v rámci ktorého vieme systematicky spolupracovať so spojencami, modernizovať naše obranné kapacity a čerpať nielen skúsenosti, ale aj technologický či spravodajský know-how. Bezpečné prostredie integrovaného štátu zároveň láka investície.

Kľúčový je však naozaj spoľah na to, že v prípade agresie neostaneme sami. Prípadne, že po invázii Ruska na Ukrajinu je na Slovensku kvôli odstráneniu prípadnej agresie prítomná mnohonárodná brigáda, ktorej náklady na fungovanie hradia vysielajúce krajiny.

Viac o téme: [Vojna na Ukrajine](#)

Zároveň sa Slovensku za tých 20 rokov členstva podarilo vybudovať reputáciu spoľahlivého partnera. Nie je to len výsledkom zodpovednej účasti našich ozbrojených síl na operáciách, ale aj kontinuálnom podieľaní sa na formovaní euro-atlantickej bezpečnostnej štruktúry.

Nebyť členstva v NATO, túto možnosť by sme určite nemali a určite by sme v medzinárodnom prostredí neboli ako malý štát vnímaný ako rovnocenný partner. Netreba zabúdať ani na fakt, že príprava na vstup do NATO bola zároveň prípravou na vstup do EÚ. Je však smutné, že aj počas tohto výročia je potrebné dopovedať, že časť z nášho reputačného lesku medzi spojencami v poslednej dobe strácame.

Zobrazíť fotogalériu k článku:

[Vojna na Ukrajine v marci 2024 \(fotografie\)](#)

Poniekto politikí predstavitelia kritizujú kroky NATO a niektorí hovoria aj o prehodnotení slovenského členstva. Čo by obnášal napríklad proces vystúpenia z NATO a aké by boli jeho dôsledky pre Slovensko?

Praktická podoba a konkrétne kontúry samotného procesu vystúpenia štátu z NATO sa popisujú ťažko. Jednoducho na to nemáme precedens, žiaden členský štát tak ešte neurobil. V hypotetickej situácii by však z formálneho hľadiska nemalo ísť o nič náročné.

Formálny postup je uvedený v článku 13 Severoatlantickej zmluvy. Uvádza, že každý štát, ktorý chce vystúpiť, musí zasláť Spojeným štátom americkým (ako depozitárovi) „oznámenie o vypovedaní“, ktoré USA následne postúpia ostatným členom aliancie. Po uplynutí ročnej lehoty by bol daný štát vylúčený.

Kľúčovým problémom by teda ani tak nebol formálny proces vystúpenia, ale skôr dni, ktoré by prišli potom. Ak by Slovensko hypoteticky chcelo vystúpiť z NATO, vládni predstavitelia by si to museli naozaj dobre premyslieť. Nemali by sme v podstate žiadne bezpečnostné záruky, v medzinárodnom prostredí by Slovensko stratilo svoj hlas a museli by sme sa spoliehať na vlastnú obranyschopnosť.

Ak niekomu prekáža, že v rámci podmienok členstva v NATO musíme do našej obrany investovať aspoň dve percentá HDP, tieto výdavky by sa po vystúpení museli mnohonásobne zvýšiť. To by znamenalo oslabenie financovania iných oblastí.

Vystúpenie Slovenska z NATO by v tomto momente aj preto nedávalo žiaden zmysel. Práve naopak, bolo by pre Slovensko veľmi nevýhodné. A to hovorím v podstate bez ohľadu na rétoriku niektorých politikov, ktorí sa prostredníctvom verbálnych útokov a dezinformačných naratívov na adresu NATO snažia mobilizovať svoj elektorát vytváraním strachu.

Zopakujem to, čo som už spomínal predtým. V súčasnej geopolitickej situácii sa už euroatlantická bezpečnostná štruktúra nedá vnímať ako nejaký prežitok Studenej vojny.

Neplatia ani populárne argumenty o neutralite, ktorá by mala byť garantovaná veľmocami, prípadne priamo Ruskou federáciou. Na východ od slovenských hraníc v živom prenose vidíme to, kam takéto plány môžu viesť. Podobné úvahy sú úplne absurdné.

Neutralitu nám predsa nemôže garantovať štát, ktorý nás má stále na zozname nepriateľov. Pre zhrnutie, vystúpenie Slovenska z NATO by neznamenal len značné oslabenie bezpečnosti, ale aj eventuálnu hrozbu pre jeho suverénnu existenciu v budúcnosti.

A čo je možno najdôležitejšie, pre takýto krok nie je na Slovensku ani spoločenská objednávka. Je pravdou, že podpora slovenského členstva v NATO v priebehu roku 2023 klesla. Podľa prieskumov organizácie Globsec dosiahla po ruskej invázii na Ukrajinu v roku 2022 rekordných 72 percent a v tom ďalšom sa dostala na úroveň 58 percent.

Ak sa však pozrieme na prieskum NATO, ktorý bol realizovaný koncom roka 2023, za zotrvanie Slovenska v NATO by bolo 60 percent Slovákov. Za odchod 23 percent. O väčšinovo pozitívnom vzťahu slovenskej populácie k NATO hovoria aj ďalšie čísla.

Spomeniem to, že ako veľmi dôležitú alebo dôležitú pre budúcu bezpečnosť Slovenska vníma Alianciu 64 percent respondentov. Aj to vypovedá o tom, že vystúpenie Slovenska z NATO nedáva zmysel. Jednoducho nie je v súlade ani s logikou bezpečnosti, ani logikou demokracie.

Viac k témam: NATO, Politológ, Rozhovory

Zdroj: SITA.sk – Dubóczy: Vystúpenie Slovenska z NATO by nedávalo žiadny zmysel (rozhovor) © SITA Všetky práva vyhradené.

Autor: SITA

Pre ľudí v núdzi vyzbierali takmer pol tony trvanlivých potravín

29. 3. 2024, 10:50, Zdroj: kosice.korzar.sme.sk, Vydavateľ: Petit Press, a.s., Autor: SITA, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ, Monika Halánová

Dosah: 53 595 GRP: 1,19 OTS: 0,01 AVE: 779 EUR

S Oázou chcú spolupracovať aj v budúcnosti.

KOŠICE. Vo veľkonočnej zbierke potravín na Univerzite Pavla Jozefa Šafárika (**UPJŠ**) sa vyzbieralo približne 500 kilogramov trvanlivých potravín.

Ako informovala hovorkyňa univerzity Laura Hoľanová, univerzita ich odovzdala riaditeľovi neziskovej organizácie Oáza – Nádej pre nový život v Bernátovciach Petrovi Gombitovi. Doplnila, že vyzbierané trvanlivé potraviny, ako sú múka, ryža, koreniny, cestoviny a konzervy, ale aj káva či čaj, odovzdali Gombitovi vo štvrtok 28. marca.

Typicky veľkonočné potraviny

Hoľanová rovnako pripomenula, že zbierku realizovali od 11. do 25. marca, v rámci 17 zberných miest na fakultách a pracoviskách **UPJŠ**.

„V stredu 27. marca 2024 bol zber čerstvých typicky veľkonočných potravín, ako sú vajcia, údeniny a syry, ktoré si vyžadovali umiestnenie v chladiacom zariadení,“ doplnila hovorkyňa **UPJŠ**.

Zamestnanectvo a študentstvo univerzity vyzbieralo viac než 330 balení rozličných cestovín, 108 kilogramov ryže, 77 kilogramov múky a temer 50 kilogramov strukovín. Do zbierky prispeli i bezmála 180 konzervami či 26 litrami oleja, ale aj ďalšími potravinami.

„Okrem potravín sa vyzbierali aj kozmetické a hygienické potreby,“ uviedla Hoľanová. Obyvateľstvo Oázy si na Veľkú noc bude môcť vychutnať aj temer šesť kilogramov klobás a približne dvojnásobné množstvo šunky.

Čelia existenčným problémom

Potraviny Gombitovi oficiálne odovzdala prorektorka pre akademické kvalifikácie a doktorandské štúdium profesorka **Monika Halánová**, a to v budove rektorátu **UPJŠ**.

Halánová priblížila, že zbierku zorganizovali z dôvodu, že pribúda ľudí bez domova, ktorí čelia existenčným problémom.

„Sme veľmi radi, že sme mohli vyzbierané potraviny venovať zariadeniu neďaleko Košíc, v ktorom je poskytovaná pomoc ľuďom v núdzi. Práve obdobie veľkonočných sviatkov je vhodné na to, aby sme pomohli a prijmennili sviatky tým, ktorí to najviac potrebujú. Do veľkonočnej zbierky sa zapojilo množstvo zamestnancov, ako aj študentov. Zabezpečili sme trvanlivé a čerstvé potraviny, ale aj sladkosti najmä pre deti z Oázy,“ uviedla.

Doplnila, že by s Oázou v Bernátovciach radi spolupracovali aj do budúcnosti, keďže majú i ďalšie nápady ako pomôcť.

Ľudské, humánne a kresťanské

„Práve obdobie sviatkov či už Vianoc, alebo Veľkej noci povzbudzuje ľudí urobiť niečo aj pre iných, pre tých, ktorí sú na tom horšie, slabšie, trpia nedostatkom jedla alebo nemajú kde bývať. Zo svojich skúseností môžem povedať, že nezištná pomoc druhým urobí krajší a lepší život nielen tým, ktorým je pomoc venovaná, ale aj tým, ktorí túto pomoc poskytli. Veľmi ma potešilo, že sa univerzita rozhodla zorganizovať takúto zbierku. Pomáhať druhým by malo byť ľudské, humánne a kresťanské,“ vraví riaditeľ Oázy a rímskokatolícky kňaz Peter Gombita.

Doplnil, že Oáza má momentálne 350 obyvateľov, pričom potraviny pre nich zabezpečujú z rôznych zdrojov, a to napríklad z vlastnej farmy, obchodných reťazcov, prispievajú aj ich sponzori.

„Keď to všetko poskladáme, máme zabezpečenú stravu pre všetkých na celý rok,“ dodal.

Autor: SITA

Do útulku pre bezdomovcov v Bernátovciach putovalo pol tony potravín. O krajšie sviatky sa postarala košická univerzita

📅 29. 3. 2024, 14:00, Zdroj: koscik.sk, Sentiment: **Positívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, UPJŠ, Monika Halánová**

Dosah: **108 GRP: 0,00 OTS: 0,00 AVE: 48 EUR**

Lucia Biceková • 29 marec 2024, 14:00

Foto: **UPJŠ**

Na **Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach (UPJŠ)** sa uskutočnila veľkonočná zbierka s cieľom podporiť ľudí v núdzi žijúcich v zariadení Oáza – Nádej pre nový život v Bernátovciach. Počas dvojtýždňovej akcie, ktorá prebiehala od 11. do 25. marca na sedemnástich zberných miestach na fakultách a univerzitných pracoviskách, sa podarilo vyzbierať približne pol tony trvanlivých potravín.

„Zamestnanci a študenti univerzity prispeli 332 baleniami rôznych cestovín, 178 konzervami, 108 kilogramami ryže, 77 kilogramami múky, takmer 50 kilogramami strukovín, 26 litrami oleja a ďalšími potravinami,“ ozrejmila Laura Hoľanová, tlačová referentka a hovorkyňa **UPJŠ**.

Okrem toho študenti i zamestnanci univerzity prispeli aj kozmetickými a hygienickými potrebami. Deti ubytované v zariadení zaručene potešia aj sladké dobroty.

Deň pred odovzdaním potravinových darov sa ešte zbierali čerstvé typicky veľkonočné pochutiny, vďaka čomu si počas sviatkov pochutia obyvatelia Oázy na klobáskach, šunke, vajíčkach či iných údeninách a syrových výrobkoch.

Veľkonočnú zbierku osobne odovzdala prorektorka **UPJŠ Monika Halánová** vo štvrtok 28. marca riaditeľovi Oázy a rímskokatolíckemu kňazovi Petrovi Gombitovi.

„Veľmi ma potešilo, že sa univerzita rozhodla zorganizovať takúto zbierku. Pomáhať druhým by malo byť ľudské, humánne a kresťanské. V Oáze prebýva momentálne 350 ľudí. Potraviny zabezpečujeme z viacerých zdrojov, z vlastnej farmy, z obchodných reťazcov a prispievajú aj naši sponzori. Keď to všetko poskladáme, máme zabezpečenú stravu pre všetkých na celý rok,“ skonštatoval Gombita.

Zdroj: **UPJŠ**

Autor: mediak, s. r. o.

Košice: UPJŠ vyzbierala približne 500 kg potravín pre ľudí v núdzi

29. 3. 2024, 16:37, Zdroj: tasr.sk, Vydavateľ: Tlačová agentúra Slovenskej republiky, Autor: TASR, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ, Monika Halánová

Dosah: 2 791 GRP: 0,06 OTS: 0,00 AVE: 248 EUR

Košice: **UPJŠ** vyzbierala približne 500 kg potravín pre ľudí v núdzi

Košice 29. marca (TASR) - Približne 500 kilogramov trvanlivých potravín pre ľudí v núdzi vyzbierali v rámci veľkonočnej zbierky organizovanej Univerzitou Pavla Jozefa Šafárika (**UPJŠ**) v Košiciach. Vo štvrtok (28. 3.) ich odovzdali Petrovi Gombitovi, riaditeľovi neziskovej organizácie Oáza - Nádej pre nový život v Bernátovciach. TASR o tom informovala hovorkyňa **UPJŠ** Laura Hofanová. Na 17 zberných miestach na fakultách a pracoviskách univerzity počas dvoch týždňov vyzbierali potraviny ako ryža, múka, cestoviny, koreniny, konzervy, dochucovadlá, káva, čaj, balené nápoje a iné požívateľiny. V stredu (27. 3.) prebiehal zber čerstvých typicky veľkonočných potravín, ako sú vajcia, údeniny a syry, ktoré si vyžadovali umiestnenie v chladiacom zariadení. "Túto zbierku sme zorganizovali z dôvodu, že neustále pribúdajú ľudia, ktorí ostali bez domova a čelia existenčným problémom. Sme veľmi radi, že sme mohli vyzbierané potraviny venovať zariadeniu neďaleko Košíc, v ktorom je poskytovaná pomoc ľuďom v núdzi. Práve obdobie veľkonočných sviatkov je vhodné na to, aby sme pomohli a spríjemnili sviatky tým, ktorí to najviac potrebujú," povedala prorektorka pre akademické kvalifikácie a doktorandské štúdium **Monika Halánová** s tým, že do veľkonočnej zbierky sa zapojilo množstvo zamestnancov, ako aj študentov. Okrem potravín sa vyzbierali aj kozmetické a hygienické potreby. "Práve obdobie sviatkov, či už Vianoc, alebo Veľkej noci, povzbudzuje ľudí urobiť niečo aj pre iných, pre tých, ktorí sú na tom horšie, slabšie, trpia nedostatkom jedla alebo nemajú kde bývať. Zo svojich skúseností môžem povedať, že nezištná pomoc druhým urobí krajší a lepší život nielen tým, ktorým je venovaná, ale aj tým, ktorí túto pomoc poskytnú," povedal Gombita. Podľa neho by pomáhať druhým malo byť ľudské, humánne a kresťanské. V zariadení prebýva momentálne 350 ľudí. Potraviny pre nich zabezpečujú z viacerých zdrojov - z vlastnej farmy, obchodných reťazcov a prispievajú aj sponzori. "Keď to všetko poskladáme, máme zabezpečenú stravu pre všetkých na celý rok," dodal. sem ryb

Autor: TASR

Košice: UPJŠ vyzbierala približne 500 kg potravín pre ľudí v núdzi [📄](#)

📅 29. 3. 2024, 16:37, Zdroj: **TASR**, Vydavateľ: Tlačová agentúra Slovenskej republiky, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ, Monika Halánová**

Košice: **UPJŠ** vyzbierala približne 500 kg potravín pre ľudí v núdzi

Košice 29. marca (TASR) - Približne 500 kilogramov trvanlivých potravín pre ľudí v núdzi vyzbierali v rámci veľkonočnej zbierky organizovanej Univerzitou Pavla Jozefa Šafárika (**UPJŠ**) v Košiciach. Vo štvrtok (28. 3.) ich odovzdali Petrovi Gombitovi, riaditeľovi neziskovej organizácie Oáza - Nádej pre nový život v Bernátovciach. TASR o tom informovala hovorkyňa **UPJŠ** Laura Hofanová.

Na 17 zberných miestach na fakultách a pracoviskách univerzity počas dvoch týždňov vyzbierali potraviny ako ryža, múka, cestoviny, koreniny, konzervy, dochucovadlá, káva, čaj, balené nápoje a iné potraviny. V stredu (27. 3.) prebiehal zber čerstvých typicky veľkonočných potravín, ako sú vajcia, údeniny a syry, ktoré si vyžadovali umiestnenie v chladiacom zariadení.

"Túto zbierku sme zorganizovali z dôvodu, že neustále pribúdajú ľudia, ktorí ostali bez domova a čelia existenčným problémom. Sme veľmi radi, že sme mohli vyzbierané potraviny venovať zariadeniu neďaleko Košíc, v ktorom je poskytovaná pomoc ľuďom v núdzi. Práve obdobie veľkonočných sviatkov je vhodné na to, aby sme pomohli a spríjemnili sviatky tým, ktorí to najviac potrebujú," povedala prorektorka pre akademické kvalifikácie a doktorandské štúdium **Monika Halánová** s tým, že do veľkonočnej zbierky sa zapojilo množstvo zamestnancov, ako aj študentov. Okrem potravín sa vyzbierali aj kozmetické a hygienické potreby.

"Práve obdobie sviatkov, či už Vianoc, alebo Veľkej noci, povzbudzuje ľudí urobiť niečo aj pre iných, pre tých, ktorí sú na tom horšie, slabšie, trpia nedostatkom jedla alebo nemajú kde bývať. Zo svojich skúseností môžem povedať, že nezištná pomoc druhým urobí krajší a lepší život nielen tým, ktorým je venovaná, ale aj tým, ktorí túto pomoc poskytnú," povedal Gombita. Podľa neho by pomáhať druhým malo byť ľudské, humánne a kresťanské.

V zariadení prebýva momentálne 350 ľudí. Potraviny pre nich zabezpečujú z viacerých zdrojov - z vlastnej farmy, obchodných reťazcov a prispievajú aj sponzori. "Keď to všetko poskladáme, máme zabezpečenú stravu pre všetkých na celý rok," dodal.

sem ryb

Autor: SEM

Univerzita vyzbierala približne 500 kg potravín pre ľudí v núdzi [📄](#)

📅 29. 3. 2024, 16:45, Zdroj: [teraz.sk](#) [📄](#), Vydavateľ: TERAZ MEDIA, a.s., Autor: TASR, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v

Košiciach, Kľúčové slová: **UPJŠ**, **Monika Halánová**

Dosah: 41 389 GRP: 0,92 OTS: 0,01 AVE: 707 EUR

Ilustračná snímka. Foto: TASR - František Iván

Na 17 zberných miestach na fakultách a pracoviskách univerzity vyzbierali potraviny ako ryža, múka, cestoviny, koreniny, konzervy, dochucovadlá, káva, čaj, balené nápoje a iné požívatiný.

29. marca 2024 16:45

Košice 29. marca (TASR) - Približne 500 kilogramov trvanlivých potravín pre ľudí v núdzi vyzbierali v rámci veľkonočnej zbierky organizovanej Univerzitou Pavla Jozefa Šafárika (**UPJŠ**) v Košiciach. Vo štvrtok (28. 3.) ich odovzdali Petrovi Gombitovi, riaditeľovi neziskovej organizácie Oáza - Nádej pre nový život v Bernátovciach. TASR o tom informovala hovorkyňa **UPJŠ** Laura Hofanová.

Na 17 zberných miestach na fakultách a pracoviskách univerzity počas dvoch týždňov vyzbierali potraviny ako ryža, múka, cestoviny, koreniny, konzervy, dochucovadlá, káva, čaj, balené nápoje a iné požívatiný. V stredu (27. 3.) prebiehal zber čerstvých typicky veľkonočných potravín, ako sú vajcia, údeniny a syry, ktoré si vyžadovali umiestnenie v chladiacom zariadení.

" Túto zbierku sme zorganizovali z dôvodu, že neustále pribúdajú ľudia, ktorí ostali bez domova a čelia existenčným problémom. Sme veľmi radi, že sme mohli vyzbierané potraviny venovať zariadeniu neďaleko Košíc, v ktorom je poskytovaná pomoc ľuďom v núdzi. Práve obdobie veľkonočných sviatkov je vhodné na to, aby sme pomohli a spríjemnili sviatky tým, ktorí to najviac potrebujú, " povedala prorektorka pre akademické kvalifikácie a doktorandské štúdium **Monika Halánová** s tým, že do veľkonočnej zbierky sa zapojilo množstvo zamestnancov, ako aj študentov. Okrem potravín sa vyzbierali aj kozmetické a hygienické potreby.

"Práve obdobie sviatkov, či už Vianoc, alebo Veľkej noci, povzbudzuje ľudí urobiť niečo aj pre iných, pre tých, ktorí sú na tom horšie, slabšie, trpia nedostatkom jedla alebo nemajú kde bývať. Zo svojich skúseností môžem povedať, že nezištná pomoc druhým urobí krajší a lepší život nielen tým, ktorým je venovaná, ale aj tým, ktorí túto pomoc poskytli, " povedal Gombita. Podľa neho by pomáhať druhým malo byť ľudské, humánne a kresťanské.

V zariadení prebýva momentálne 350 ľudí. Potraviny pre nich zabezpečujú z viacerých zdrojov - z vlastnej farmy, obchodných reťazcov a prispievajú aj sponzori. " Keď to všetko poskladáme, máme zabezpečenú stravu pre všetkých na celý rok, " dodal.

Autor: TASR

Správy [↗](#)

📅 29. 3. 2024, 17:00, Relácia: **Správy**, Stanica: **Rádio Slovensko**, Vydavateľ: **Rozhlas a televízia Slovenska**, Sentiment: **Neutrálny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**

Dosah: **33 387 GRP**; **0,74 OTS**; **0,01 AVE**; **2003 EUR**

[strojový prepis] ...*Pri príležitosti dvadsiateho výročia vstupu Slovenska do NATO to skonštatoval politológ Peter Dubéci z Katedry politológie Filozofickej fakulty **univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. Tým základným benefitom je podľa neho život a fungovanie Slovenska v bezpečnom prostredí....*

Kométa na oblohe [🔗](#)

📅 29. 3. 2024, 19:53, Relácia: **Televízne noviny**, Stanica: **Markíza**, Vydavateľ: **MARKÍZA - SLOVAKIA, spol. s r.o.**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ**
Dosah: **337 500 GRP; 7,50 OTS; 0,08 AVE; 30468 EUR**

Jaroslav Zápala, moderátor:

Bola tu, keď Napoleon tiahol do Ruska, neskôr keď vybuchla Krakatoa, ale aj v roku korunovácie Alžbety II.

Mária Chreneková Pietrová, moderátorka:

Na nočnej oblohe sa opäť objavila kométa Pons Brooks. Tieto objekty sú stále záhadou a ich výskum je pre nás mimoriadne dôležitý.

Jozef Demeter, redaktor:

Kométa sa k slnku vracia raz za 71 rokov, takto ju neďaleko Revúcej spolu s galaxiou v Andromede vyfotografoval český astronóm Petr Horálek a snímku vybrala NASA za fotografiu dňa.

Štefan Parimucha, astrofyzik, **UPJŠ** v Košiciach:

Jasnosť tak na hranici viditeľnosti voľným okom v súčasnosti. Ale bude sa ešte trošku zjasňovať.

Jozef Demeter, redaktor:

Vlani sme nečakane pozorovali akési vzplanutia na jej povrchu, čím sa na okamih stala až stokrát jasnejšou. Podľa vedcov môže ísť o vzácne takzvané ľadové vulkány a ďalšie výbuchy môžu prísť čoskoro.

Štefan Parimucha, astrofyzik, **UPJŠ** v Košiciach:

Keď tá kométa sa približuje k Slnku, v tom vnútri v podstate môže dôjsť k tomu, že sa uvoľnia nejaké vodné pary alebo nejaké pary CO₂, a ono to spôsobí výbuch.

Jozef Demeter, redaktor:

Na zatiaľ jedinej kométe sa nám podarilo pristáť pred 10 rokmi. Na vývoji servisného modulu sondy Rosetta sa podieľal aj tento Slovenský vedec

Ján Baláž, SAV, člen Medzinárodnej astronomickej akadémie:

Komunikačný procesor, ktorý zabezpečoval komunikáciu medzi hlavnou sondou a pristávacím modulom.

Jozef Demeter, redaktor:

Na kométe Čurjumov Gerasimenko vedci objavili niekoľko organických zlúčenín a medzi nimi aj jednu aminokyselinu glycín. Potvrdili sa tak teórie o tom, či by mohli byť kométy nositeľmi základných stavebných kameňov života.

Ján Baláž, SAV, člen Medzinárodnej astronomickej akadémie:

V časoch, keď ešte zem bola žeravá guľa, dá sa povedať, že akési prekurzory života mohli vzniknúť už na kométach v čase, keď ešte na Zemi to nebolo možné.

Pavol Bobík, astrofyzik, Ústav experimentálnej fyziky SAV Košice:

Nám prinášajú teda ten pôvodný materiál, materiál s počiatkov slnečnej sústavy.

Ján Baláž, SAV, člen Medzinárodnej astronomickej akadémie:

Sú akousi pokladnicou toho originálneho nedotknutého materiálu.

Jozef Demeter, redaktor:

Na našu planétu navyše zrejme priniesli aj časť vody.

Pavol Bobík, astrofyzik, Ústav experimentálnej fyziky SAV Košice:

Čo napovedá aj izotopické zloženie, teda pomer vodíka a deutéria vo vode z komét, ktorý je blízky zloženiu historickému vody oceánov na zemi.

Jozef Demeter, redaktor:

Jozef Demeter, televízia markíza.

Správy RTVS [🔗](#)

📅 30. 3. 2024, 10:00, Relácia: **Správy RTVS**, Stanica: **Rádio Regina (východ)**, Vydavateľ: **Rozhlas a televízia**

Slovenska, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Ďalšie zdroje: **Správy RTVS, Správy RTVS**

Dosah: **35 508 GRP; 0,79 OTS; 0,01 AVE; 1166 EUR**

[strojový prepis] ... **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** zorganizovala veľkonočnú zbierku potravín, pri ktorej sa podarilo vyzbierať približne 500 kg trvanlivých potravín pre ľudí v núdzi. Potraviny boli odovzdané riaditeľovi neziskovej organizácie oáza, nádej pre nový život v Bernátov ciach....

Odchod z NATO by bol pre Slovensko nevýhodný, výdavky na obranu by sa museli mnohonásobne zvýšiť [🔗](#)

📅 30. 3. 2024, 14:01, Zdroj: [sita.sk](#) [🔗](#), Vydavateľ: SITA Slovenská tlačová agentúra a.s., Autor: SITA, Katarína Lörincová, Sentiment: Neutrálny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach
Dosah: 43 019 GRP: 0,96 OTS: 0,01 AVE: 1200 EUR

30. 03. 2024

Katarína Lörincová

Prípadné vystúpenie Slovenska zo Severoatlantickej aliancie (NATO) by nedávalo žiadny zmysel a bolo by veľmi nevýhodné. Pre agentúru SITA to pri príležitosti 20. výročia vstupu Slovenska do NATO skonštatoval politológ Peter Dubóczi z Katedry politológie Filozofickej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.

Strata bezpečnostných záruk

Dodal, že v prípade, ak by Slovensko vystúpilo z NATO, znamenalo by to pre štát stratu bezpečnostných záruk, hlasu v medzinárodnom prostredí, a zároveň by Slovensko bolo nútené spoliehať sa len na vlastnú obranu.

„ Ak niekomu prekáža, že v rámci podmienok členstva v NATO musíme do našej obrany investovať aspoň 2 percentá HDP, tieto výdavky by sa po vystúpení museli mnohonásobne zvýšiť. To by znamenalo oslabenie financovania iných oblastí, “ zdôraznil.

Podporte kvalitný nezávislý obsah

Prihláste sa, ak už máte predplatné

Ďalšie k téme

Autor: SITA, Katarína Lörincová

Odchod z NATO by bol pre Slovensko nevýhodný, výdavky na obranu by sa museli mnohonásobne zvýšiť [🔗](#)

📅 30. 3. 2024, 15:00, Zdroj: parlamentnelisty.sk 📍, Autor: SITA, Sentiment: Neutrálny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 1 611 GRP: 0,04 OTS: 0,00 AVE: 192 EUR

1.4.2024 (SITA.sk) – Prípadné vystúpenie Slovenska zo Severoatlantickej aliancie (NATO) by nedávalo žiadny zmysel a bolo by veľmi nevýhodné. Pre agentúru SITA to pri príležitosti 20. výročia vstupu Slovenska do NATO skonštatoval politológ Peter Dubóczy z Katedry politológie Filozofickej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.

Strata bezpečnostných záruk

Dodal, že v prípade, ak by Slovensko vystúpilo z NATO, znamenalo by to pre štát stratu bezpečnostných záruk, hlasu v medzinárodnom prostredí, a zároveň by Slovensko bolo nútené spoliehať sa len na vlastnú obranu.

„ Ak niekomu prekáža, že v rámci podmienok členstva v NATO musíme do našej obrany investovať aspoň 2 percentá HDP, tieto výdavky by sa po vystúpení museli mnohonásobne zvýšiť. To by znamenalo oslabenie financovania iných oblastí, ” zdôraznil.

Politológ poukázal aj na to, že na vystúpenie zo severoatlantických štruktúr nie je v tejto chvíli na Slovensku ani spoločenská objednávka. Prípustil však, že v uplynulom roku podpora slovenského členstva v NATO v spoločnosti poklesla.

Čo ukazujú čísla?

„ Podľa prieskumov organizácie Globsec dosiahla po ruskej invázii na Ukrajinu v roku 2022 rekordných 72 percent a v tom ďalšom sa dostala na úroveň 58 percent. Ak sa však pozrieme na prieskum NATO, ktorý bol realizovaný koncom roka 2023, za zotrvanie Slovenska v NATO by bolo 60 percent Slovákov. Za odchod 23 percent, ” približuje Dubóczy konkrétne čísla.

Prevalu pozitívneho nahládania na slovenské členstvo v NATO podľa neho ukazujú i ďalšie čísla.

„ Spomeniem to, že ako veľmi dôležitú alebo dôležitú pre budúcu bezpečnosť Slovenska vníma Alianciu 64 percent respondentov. Aj to vypovedá o tom, že vystúpenie Slovenska z NATO nedáva zmysel. Jednoducho nie je v súlade ani s logikou bezpečnosti, ani logikou demokracie, ” uviedol.

Žiadny štát ešte z NATO nevystúpil

Dubóczy tiež poznamenal, že praktickú podobu samotného procesu vystúpenia z NATO možno len ťažko opísať, keďže tak ešte žiadny členský štát neučinil a nie je na to precedens.

„ V hypotetickej situácii by však z formálneho hľadiska nemalo ísť o nič náročné. Formálny postup je uvedený v článku 13 Severoatlantickej zmluvy. Uvádza, že každý štát, ktorý chce vystúpiť, musí zaslať Spojeným štátom americkým (ako depozitárovi) oznámenie o vypovedaní, ktoré USA následne postúpia ostatným členom aliancie. Po uplynutí ročnej lehoty by bol daný štát vylúčený, ” vysvetlil.

Viac k témam: NATO, Politológ

Zdroj: SITA.sk – Odchod z NATO by bol pre Slovensko nevýhodný, výdavky na obranu by sa museli mnohonásobne zvýšiť © SITA
Všetky práva vyhradené.

- Reklama -

Autor: SITA

Odchod z NATO by bol pre Slovensko nevýhodný, výdavky na obranu by sa museli mnohonásobne zvýšiť [🔗](#)

📅 30. 3. 2024, 15:01, Zdroj: [24hod.sk](#) [🔗](#), Vydavateľ: I.N.P. s.r.o., Sentiment: Neutrálny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 3 358 GRP: 0,07 OTS: 0,00 AVE: 269 EUR

Tagy: NATO Politológ

Prípadné vystúpenie Slovenska zo Severoatlantickej aliancie (NATO) by nedávalo žiadny zmysel a bolo by veľmi nevýhodné. Pre agentúru SITA to pri príležitosti 20. výročia...

30.3.2024 (SITA.sk) - Prípadné vystúpenie Slovenska zo Severoatlantickej aliancie (NATO) by nedávalo žiadny zmysel a bolo by veľmi nevýhodné. Pre agentúru SITA to pri príležitosti 20. výročia vstupu Slovenska do NATO skonštatoval politológ Peter Dubóczy z Katedry politológie Filozofickej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.

Strata bezpečnostných záruk

Dodal, že v prípade, ak by Slovensko vystúpilo z NATO, znamenalo by to pre štát stratu bezpečnostných záruk, hlasu v medzinárodnom prostredí, a zároveň by Slovensko bolo nútené spoliehať sa len na vlastnú obranu.

„ Ak niekomu prekáža, že v rámci podmienok členstva v NATO musíme do našej obrany investovať aspoň 2 percentá HDP, tieto výdavky by sa po vystúpení museli mnohonásobne zvýšiť. To by znamenalo oslabenie financovania iných oblastí, " zdôraznil.

Politológ poukázal aj na to, že na vystúpenie zo severoatlantických štruktúr nie je v tejto chvíli na Slovensku ani spoločenská objednávka. Pripustil však, že v uplynulom roku podpora slovenského členstva v NATO v spoločnosti poklesla.

Čo ukazujú čísla?

„ Podľa prieskumov organizácie Globsec dosiahla po ruskej invázii na Ukrajinu v roku 2022 rekordných 72 percent a v tom ďalšom sa dostala na úroveň 58 percent. Ak sa však pozrieme na prieskum NATO, ktorý bol realizovaný koncom roka 2023, za zotrvanie Slovenska v NATO by bolo 60 percent Slovákov. Za odchod 23 percent, " približuje Dubóczy konkrétne čísla.

Prevalu pozitívneho nahliadania na slovenské členstvo v NATO podľa neho ukazujú i ďalšie čísla.

„ Spomeniem to, že ako veľmi dôležitú alebo dôležitú pre budúcu bezpečnosť Slovenska vníma Alianciu 64 percent respondentov. Aj to vypovedá o tom, že vystúpenie Slovenska z NATO nedáva zmysel. Jednoducho nie je v súlade ani s logikou bezpečnosti, ani logikou demokracie, " uviedol.

Žiadny štát ešte z NATO nevystúpil

Dubóczy tiež poznamenal, že praktickú podobu samotného procesu vystúpenia z NATO možno len ťažko opísať, keďže tak ešte žiadny členský štát neučinil a nie je na to precedens.

„ V hypotetickej situácii by však z formálneho hľadiska nemalo ísť o nič náročné. Formálny postup je uvedený v článku 13 Severoatlantickej zmluvy. Uvádza, že každý štát, ktorý chce vystúpiť, musí zaslať Spojeným štátom americkým (ako deponitárovi),oznámenie o vypovedaní , ktoré USA následne postúpia ostatným členom aliancie. Po uplynutí ročnej lehoty by bol daný štát vylúčený, " vysvetlil.

Autor: 24hod.sk - 24 hodín s.r.o. - WebSys s.r.o.

Ústavný zákon o ochrane pred útokmi chráneného živočícha by v praxi povoľoval legálny odstrel akéhokoľvek medveďa, tvrdí zoologička

30. 3. 2024, 16:07, Zdroj: [standard.sk](#), Sentiment: Ambivalentný, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 71 907 GRP: 1,60 OTS: 0,02 AVE: 867 EUR

Včera o 15:21

Ústavný zákon o ochrane pred útokmi chráneného živočícha by v praxi povoľoval legálny odstrel akéhokoľvek medveďa, tvrdí zoologička Ivana Kalafusová, predsedníčka občianskeho združenia Prales.

Podľa nej návrh zákona nijako nelimituje počet, ani to, či ide o problémového jedinca. Na legálny odstrel by údajne tiež stačilo jeho prilákanie do zóny 500 metrov od hranice zastavaného územia obce.

„V každom prípade sme sa rozhodli poukázať na jeden reálny problém v súvislosti s medveďmi a ich prítomnosťou v blízkosti ľudských obydľí, a tým je prikrmovanie a vnaďenie zveri,“ uviedla Kalafusová.

Podpredseda OZ Prales Juraj Vysoký dodal, že v blízkosti obce Tajov našli vnaďisko zveri, kde dochádza k vnaďeniu na zdochliny divých a domácich zvierat, ako aj zvyšky pečiva a jadrové krmivo.

„Vzhľadom na to, že máme vážne podozrenie, že tým zároveň došlo k porušeniu právnych legislatívnych predpisov v oblasti poľovníctva a veterinárnej starostlivosti, sme včera podali podnet na preskúmanie tejto činnosti na Okresný úrad v Banskej Bystrici a Regionálnu veterinárnu a potravinovú správu v Banskej Bystrici,“ spresnil Vysoký.

Zoológ Marcel Uhrin z Ústavu biologických a ekologických vied **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** uviedol, že vnaďiská a krmoviská sú veľmi atraktívne pre medveďa hnedého z dôvodu ľahkého zdroja potravy, ovplyvňujú správanie medveďov a ich pohyb.

„Ak sa vnaďiská nachádzajú v blízkosti obydľí, lákame tým medveďa do blízkosti človeka a prispievame k vytváraniu antropotolerantnej populácie,“ uviedol Uhrin a dodal, že veľké množstvo vnaďísk pre diviačiu zver v oblasti výskytu medveďa hnedého je zriadených poľovníkmi bežne aj 200 až 500 metrov od zastavaných území mnohých obcí.

Za problémové označuje aj veľa neoficiálnych vnaďísk, čím sa plošne porušuje zákonom daná hustota jedno vnaďisko na 300 hektárov poľovnej plochy.

(sita)

Včera o 15:21

Az ünnep alkalmából élelmiszereket gyűjtöttek és adtak át a rászorulóknak [📄](#)

📅 30. 3. 2024, 16:13, Zdroj: [felvidek.ma](https://www.felvidek.ma) 🌐, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Monika Halánová
Dosah: 6 139 GRP: 0,14 OTS: 0,00 AVE: 347 EUR

A kép illusztráció. (Fotó: TASR/František Iván)

A kassai Pavol Jozef Šafárik Egyetemen élelmiszereket gyűjtöttek a húsvéti ünnepek alkalmából a rászorulók részére. Az ünnepek előtt 500 kilogramm élelmiszert adtak át Peter Gombitának, az Oázis – Remény az életre elnevezésű bernátfalvi civil szervezet igazgatójának.

Az egyetem fakultásain és munkahelyein 17 gyűjtőponton két hét alatt rizst, lisztet, tésztaféléket, fűszereket, konzerveket, kávé, teát, csomagolt italokat és egyéb élelmiszereket gyűjtöttek, közvetlenül az ünnepek előtt pedig tipikus húsvéti élelmiszereket, tojást, füstölt árut, sajtokat.

“A gyűjtést azért szerveztük, mert állandóan azt tapasztaljuk, hogy egyre több a hajléktalan, az anyagi gondokkal küzdő, rászoruló egyén. Örülünk, hogy az összegyűjtött élelmiszereket egy Kassa közeli otthonban élők részére adhatjuk át, ahol a rászorulókról gondoskodnak. Ez az ünnepi időszak jó alkalom arra, hogy segítsünk, kellemesebbé tegyük azoknak az ünnepet, akik azt a leginkább igénylik” – mondta **Monika Halánová**, az egyetem rektorhelyettese azzal, hogy

a húsvéti gyűjtésbe az egyetem számos alkalmazottja és diákja bekapcsolódott. Az élelmiszereken kívül pedig kozmetikai és tisztálkodási szereket, higiéniai eszközöket is gyűjtöttek.

“Éppen a karácsonyi és húsvéti ünnepek előtti készülődés döbbsenti rá az embereket, hogy szükséges segíteni a szegénységben élőkön, a gyengébbeken, akik segítséget szenvednek illetve hajléktalanok. Saját tapasztalatomból állíthatom, hogy az önzetlen segítség szebbé és jobbá teszi nemcsak azok életét, akiken segítünk, hanem a sajátunkét is” – hangsúlyozta Gombita, hozzátéve, hogy mások segítése emberi, humánus és keresztény cselekedet.

A bernátfalvi intézményben jelenleg 350 ember él. Ellátásukat több forrásból biztosítják, így saját farmjukról, az üzletláncok támogatásából, de vannak önkéntes segítők is.

“Ha mindezt összeadjuk, tulajdonképpen egész évben biztosított az itt élők élelmiszerellátása” – összegezte Peter Gombita.

(BM/Felvidék.ma/Teraz.sk)

Autor: - || BM || Írta: || Írta: | BM | -

Politológ na rovinu: Vystúpenie Slovenska z NATO by bolo veľmi nevýhodné! [📄](#)

📅 31. 3. 2024, 9:51, Zdroj: www1.pluska.sk 📄, Vydavateľ: News and Media Holding a.s., Autor: SITA, ev, Sentiment: Neutrálny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 272 917 GRP: 6,06 OTS: 0,06 AVE: 1351 EUR

Prípadné vystúpenie Slovenska zo Severoatlantickej aliancie (NATO) by nedávalo žiadny zmysel a bolo by veľmi nevýhodné. Pre agentúru SITA to pri príležitosti 20. výročia vstupu Slovenska do NATO skonštatoval politológ Peter Dubóczi z Katedry politológie Filozofickej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.

Dodal, že v prípade, ak by Slovensko vystúpilo z NATO, znamenalo by to pre štát stratu bezpečnostných záruk, hlasu v medzinárodnom prostredí, a zároveň by Slovensko bolo nútené spoliehať sa len na vlastnú obranu. „Ak niekomu prekáža, že v rámci podmienok členstva v NATO musíme do našej obrany investovať aspoň 2 percentá HDP, tieto výdavky by sa po vystúpení museli mnohonásobne zvýšiť. To by znamenalo oslabenie financovania iných oblastí,“ zdôraznil.

Politológ poukázal aj na to, že na vystúpenie zo severoatlantických štruktúr nie je v tejto chvíli na Slovensku ani spoločenská objednávka. Pripustil však, že v uplynulom roku podpora slovenského členstva v NATO v spoločnosti poklesla.

„Podľa prieskumov organizácie Globsec dosiahla po ruskej invázii na Ukrajinu v roku 2022 rekordných 72 percent a v tom ďalšom sa dostala na úroveň 58 percent. Ak sa však pozrieme na prieskum NATO, ktorý bol realizovaný koncom roka 2023, za zotrvanie Slovenska v NATO by bolo 60 percent Slovákov. Za odchod 23 percent,“ približuje Dubóczi konkrétne čísla.

Prevalu pozitívneho nahliadania na slovenské členstvo v NATO podľa neho ukazujú i ďalšie čísla. „Spomeniem to, že ako veľmi dôležitú alebo dôležitú pre budúcu bezpečnosť Slovenska vníma Alianciu 64 percent respondentov. Aj to vypovedá o tom, že vystúpenie Slovenska z NATO nedáva zmysel. Jednoducho nie je v súlade ani s logikou bezpečnosti, ani logikou demokracie,“ uviedol.

Dubóczi tiež poznamenal, že praktickú podobu samotného procesu vystúpenia z NATO možno len ťažko popísať, keďže tak ešte žiadny členský štát neučinil a nie je na to precedens. „V hypotetickej situácii by však z formálneho hľadiska nemalo ísť o nič náročné. Formálny postup je uvedený v článku 13 Severoatlantickej zmluvy. Uvádza, že každý štát, ktorý chce vystúpiť, musí zaslať Spojeným štátom americkým (ako depozitárovi) ‘oznámenie o vypovedaní’, ktoré USA následne postúpia ostatným členom aliancie. Po uplynutí ročnej lehoty by bol daný štát vylúčený,“ vysvetlil.

Pri príležitosti 20. výročia vstupu Slovenskej republiky do Severoatlantickej aliancie (NATO) vztýčili vlajku NATO pred Prezidentským palácom v piatok 29. marca 2024 v Bratislave.

Prezidentka SR Zuzana Čaputová navštívila pri príležitosti 20. výročia vstupu SR do Severoatlantickej aliancie Styčný tím pre integráciu síl NATO v bratislavských Vajnorochoch 28. marca 2024.

Nemecký minister obrany Boris Pistorius (vľavo) a nórsky minister obrany Björn Arild Gram (uprostred) sa zdravia počas návštevy vojakov na rozsiahlych vojenských cvičeniach Nordic Response 24 na predmestí Alty v Nórsku vo štvrtok 7. marca 2024.

Nórske vojačky počas rozsiahlych vojenských cvičení Nordic Response 24 na predmestí Alty v Nórsku vo štvrtok 7. marca 2024.

Nemeckí vojaci počas rozsiahlych vojenských cvičení Nordic Response 24 na predmestí Alty v Nórsku vo štvrtok 7. marca 2024.

Nemecký minister obrany Boris Pistorius (vpravo) sa zdraví s vojakmi počas rozsiahlych vojenských cvičení Nordic Response 24 na predmestí Alty v Nórsku vo štvrtok 7. marca 2024.

Nemeckí vojaci na lyžiach počas rozsiahlych vojenských cvičení Nordic Response 24 na predmestí Alty v Nórsku vo štvrtok 7. marca 2024.

Generálny tajomník NATO Jens Stoltenberg predstavil na tlačovej konferencii výročnú správu za rok 2023, vo štvrtok 14. marca 2024 v sídle NATO v Bruseli.

Na snímke vojenské manévry NATO s názvom Dragon 24. Cvičenie je súčasťou plánu na odrazenie ruskej agresie

Vojenské vrtuľníky počas slávnostného otvorenia zmodernizovanej leteckej základne Kucova, vzdialenej 85 km južne od albánskej Tirany, v pondelok 4. marca 2024.

Autor: SITA, ev

Ústavný zákon o ochrane pred útokmi chráneného živočícha by v praxi povoľoval legálny odstrel akéhokoľvek medveďa, tvrdí zoologička [☒](#)

📅 31. 3. 2024, 15:21, Zdroj: [standard.sk](#) [☒](#), Sentiment: Ambivalentný, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 71 907 GRP: 1,60 OTS: 0,02 AVE: 867 EUR

31.3.2024 o 15:21

Ústavný zákon o ochrane pred útokmi chráneného živočícha by v praxi povoľoval legálny odstrel akéhokoľvek medveďa, tvrdí zoologička Ivana Kalafusová, predsedníčka občianskeho združenia Prales.

Podľa nej návrh zákona nijako nelimituje počet, ani to, či ide o problémového jedinca. Na legálny odstrel by údajne tiež stačilo jeho prilákanie do zóny 500 metrov od hranice zastavaného územia obce.

„V každom prípade sme sa rozhodli poukázať na jeden reálny problém v súvislosti s medveďmi a ich prítomnosťou v blízkosti ľudských obydľí, a tým je prikrmovanie a vnaďenie zveri,“ uviedla Kalafusová.

Podpredseda OZ Prales Juraj Vysoký dodal, že v blízkosti obce Tajov našli vnaďisko zveri, kde dochádza k vnaďeniu na zdochliny divých a domácich zvierat, ako aj zvyšky pečiva a jadrové krmivo.

„Vzhľadom na to, že máme vážne podozrenie, že tým zároveň došlo k porušeniu právnych legislatívnych predpisov v oblasti poľovníctva a veterinárnej starostlivosti, sme včera podali podnet na preskúmanie tejto činnosti na Okresný úrad v Banskej Bystrici a Regionálnu veterinárnu a potravinovú správu v Banskej Bystrici,“ spresnil Vysoký.

Zoológ Marcel Uhrin z Ústavu biologických a ekologických vied **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** uviedol, že vnaďiská a krmoviská sú veľmi atraktívne pre medveďa hnedého z dôvodu ľahkého zdroja potravy, ovplyvňujú správanie medveďov a ich pohyb.

„Ak sa vnaďiská nachádzajú v blízkosti obydľí, lákame tým medveďa do blízkosti človeka a prispievame k vytváraniu antropotolerantnej populácie,“ uviedol Uhrin a dodal, že veľké množstvo vnaďísk pre diviačiu zver v oblasti výskytu medveďa hnedého je zriadených poľovníkmi bežne aj 200 až 500 metrov od zastavaných území mnohých obcí.

Za problémové označuje aj veľa neoficiálnych vnaďísk, čím sa plošne porušuje zákonom daná hustota jedno vnaďisko na 300 hektárov poľovnej plochy.

(sita)

31.3.2024 o 15:21

Návrh ústavného zákona o medveďovi by podľa zoológov povoľoval jeho legálny odstrel [✉](#)

31. 3. 2024, 16:00, Zdroj: sita.sk/nasvidiek [✉](#), Vydavateľ: SITA Slovenská tlačová agentúra a.s., Autor: SITA, Marcel Mitaľ, Sentiment: Ambivalentný, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 43 019 GRP: 0,96 OTS: 0,01 AVE: 1200 EUR

31. 03. 2024

Marcel Mitaľ

Schválený ústavný zákon o ochrane pred útokmi chráneného živočícha by podľa zoológov v praxi povoľoval legálny odstrel akéhokoľvek medveďa.

Ako doplnila Ivana Kalafusová, zooložička a predsedníčka občianskeho združenia (OZ) Prael, návrh zákona nijako nelimituje počet, ani to, či ide o problémového jedinca.

Prikrmovanie a vnaďenie zveri

Na legálny odstrel by podľa Kalafusovej stačilo jeho prilákanie do zóny 500 metrov od hranice zastavaného územia obce.

„V každom prípade sme sa rozhodli poukázať na jeden reálny problém v súvislosti medveďmi a ich prítomnosťou v blízkosti ľudským obydľí, a tým je prikrmovanie a vnaďenie zveri,“ uviedla Kalafusová.

Medveď nad obcou Stráňavy napadol mladého muža aj poľovníkov, v sebaobrane použili zbrane

Podpredseda OZ Prael Juraj Vysoký dodal, že v blízkosti obce Tajov našli vnaďisko zveri, kde dochádza k vnaďeniu na zdochliny divých a domácich zvierat, ako aj zvyšky pečiva a jadrové krmivo.

„Vzhľadom na to, že máme vážne podozrenie, že tým zároveň došlo k porušeniu právnych legislatívnych predpisov v oblasti poľovníctva a veterinárnej starostlivosti, sme včera podali podnet na preskúmanie tejto činnosti na Okresný úrad v Banskej Bystrici a Regionálnu veterinárnu a potravinovú správu v Banskej Bystrici,“ spresnil Vysoký.

Zdroj potravy

Zoológ Marcel Uhrin z Ústavu biologických a ekologických vied **UPJŠ** v Košiciach uviedol, že vnaďiská a krmoviská sú veľmi atraktívne pre medveďa hnedého z dôvodu ľahkého zdroja potravy, ovplyvňujú správanie medveďov a ich pohyb.

Turisti sa nemusia obávať stretnutia s medveďom, situácia v Tatrách sa upokojila

„Ak sa vnaďiská nachádzajú v blízkosti obydľí, lákame tým medveďa do blízkosti človeka a prispievame k vytváraniu antropotolerantnej populácie,“ doplnil Uhrin a dodal, že veľké množstvo vnaďísk pre diviačiu zver v oblasti výskytu medveďa hnedého je zriadených poľovníkmi bežne aj 200 – 500 metrov od zastavaných území mnohých obcí.

Problém neoficiálnych vnaďísk

Podľa Uhrina existuje aj veľa neoficiálnych vnaďísk, čím sa plošne porušuje zákonom daná hustota jedno vnaďisko na 300 hektárov poľovnej plochy.

Taraba predpokladá, že všetky opozičné strany majú záujem na tom, aby „ľudia neboli trhaní v obciach“ (video)

„Problematika manažmentu populácie medveďa hnedého a synantropného správania niektorých jedincov je oveľa komplexnejší problém, na ktorý vplýva oveľa viac faktorov. Ďalším z nich je napríklad fragmentácia ich biotopov, narušená konektivita krajiny v dôsledku urbanizačných javov a výstavby dopravnej infraštruktúry ale aj úplné zanedbanie prevencie a vzdelávania obyvateľstva. Celá problematika si zaslúži vecný odborný prístup,“ dodal na záver Uhrin.

Ďalšie k téme

Autor: SITA, Marcel Mitaľ

Na Lekársku fakultu Univerzity Komenského sa hlási ročne okolo 2 500 záujemcov [🔗](#)

📅 31. 3. 2024, 18:14, Relácia: **Rádiožurnál o 18:00**, Stanica: **Rádio Slovensko**, Vydavateľ: **Rozhlas a televízia Slovenska**, Sentiment: **Neutrálny**, Téma: **Rektorát UPJŠ**, Kľúčové slová: **Daniel Pella**

Dosah: **33 387 GRP**; **0,74 OTS**; **0,01 AVE**; **1255 EUR**

Juraj Mikula, moderátor:

Na Lekársku fakultu Univerzity Komenského sa hlási ročne okolo 2 500 záujemcov. Zoberú však niečo len cez 300 slovenských študentov. Univerzita v tomto roku inovuje po rokoch prijímacie skúšky. K zmenám sa pred rokom odhodlala aj martinská Jesseniova lekárska fakulta. Odborníci to vnímajú pozitívne.

Denisa Žilová, redaktorka:

Popri biológii a chémii si záujemcovia už v júni otestujú aj predpoklady na vysokoškolské štúdium, teda logické myslenie, či prepájanie informácií. Pri úspešnosti to bude mať váhu 16%. Približuje dekan fakulty Juraj Payer.

Juraj Payer, dekan fakulty:

Chceme urobiť všetko preto, aby sa hlásili naozaj (nezrozumiteľné) ten študentov na tie lekárske fakulty tak ako to v minulosti bolo.

Denisa Žilová, redaktorka:

Na martinskej Jesseniovej lekárskej fakulte už študujú prváci, ktorí podobný test absolvovali vlni. Fakulta si efektivitu zmien ešte len vyhodnocuje. Dopĺňa dekanka Andrea Čalkovská.

Andrea Čalkovská, dekanka:

Takto čo počúvam aj kolegov a podobne, tak tie odozvy aj od učiteľov sú dobré. Myslíme si, že to spektrum študentov bude trošku iné ako sú tí, ktorí prešli tým klasickým, teda tým dlhoročným spôsobom.

Denisa Žilová, redaktorka:

Slovenská asociácia študentov medicíny takúto zmenu víta. V zahraničí sa vraj bežne testujú aj vedomosti z fyziky alebo sa píše motivačné listy. Odbornička na vysoké školstvo Renáta Hall to vidí podobne.

Renáta Hall, odbornička na vysoké školstvo:

V tej medicíne takisto potrebujú lekári vedieť prepájať informácie a komunikovať s pacientom. Tá komunikácia s pacientom je jeden z najdôležitejších prvkov tej liečby, že pokiaľ ten lekár vie dobre odkomunikovať a zistiť od toho pacienta tie problémy a prepojiť si to s inými problémami, tak vie oveľa lepšie liečiť.

Denisa Žilová, redaktorka:

Rektor Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach **Daniel Pella** zatiaľ dôvod na rozšírenie testovania nevidí.

Daniel Pella, rektor:

Výsledky, ktoré sú potrebné na dosiahnutie na to, aby študent bol prijatý napríklad keď sme prijímali 200 študentov, tak študent v poradí 200 zhruba vždy dosahuje podobný počet bodov. Nemyslím si, že tie prijímačky sú tým pádom zlé.

Denisa Žilová, redaktorka:

Jedine o čom škola do budúcnosti uvažuje je potvrdenie o psychologickej spôsobilosti záujemcu na štúdium. V Bratislave zase vedenie fakulty avizuje komplexnú zmenu prijímacích otázok z biológie a chémie, a to už od budúceho roka. Zmeny v prijímačkách sa dotknú aj Pedagogickej fakulty. Či sa aj ostatné univerzity vyberú podobným smerom, ukáže čas. Denisa Žilová, RTVS.

Rádiožurnál o 22:00 [🔗](#)

📅 31. 3. 2024, 22:00, Relácia: **Rádiožurnál o 22:00**, Stanica: **Rádio Slovensko**, Vydavateľ: **Rozhlas a televízia**

Slovenska, Sentiment: **Neutrálny**, Téma: **Rektorát UPJŠ**, Kľúčové slová: **Rektor univerzity Pavla Jozefa Šafárika, Daniel Pella**

Dosah: **33 387 GRP: 0,74 OTS: 0,01 AVE: 6250 EUR**

[strojový prepis] ...**Rektor univerzity Pavla Jozefa Šafárika** v Košiciach Daniel Pella zatiaľ dôvod na rozšírenie testovania nevidí. Výsledky, ktoré sú potrebné na dosiahnutie na to, aby študent bol prijatý. Napríklad keď sme prijímali 200 študentov, tak študent v poradí 200 zhruba vždy dosahuje podobný počet bodov. Nemyslím si, že tie prijímačky sú tým pádom zlé...

Odborná konferencia k prevereniu riadenia pandémie Covid-19 na Slovensku riešila legislatívu ľudských práv

1. 4. 2024, 0:11, Zdroj: bystricoviny.sk, Sentiment: Neutrálny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 3 242 GRP: 0,07 OTS: 0,00 AVE: 265 EUR

SPRÁVY

V Bratislave sa minulý týždeň uskutočnila odborná vedecko – právnická konferencia s názvom „Limity zásahov do ľudských práv v súvislosti s ochorením Covid-19, právna situácia na Slovensku, medzinárodné štandardy, pozitívne príklady z iných štátov a návrhy de lege ferenda“ pod vedením splnomocnenca vlády SR pre preverenie procesov riadenia a manažovania zdrojov počas pandémie Covid-19 MUDr. Petra Kotlára.

Podľa vládneho splnomocnenca sú stanoviská odbornej verejnosti základom pre vyšetrenie zlyhaní štátu počas pandémie Covid-19, aby sa už v budúcnosti neopakovali závažné a rozsiahle porušovania ľudských práv.

Len vlni Európsky súd pre ľudské práva oznámil vláde SR vyše 50 sťažností na porušenie ľudských práv v súvislosti s opatreniami a vyhláškami ÚVZ a uzneseniami vlády. Témou minulotýždňovej konferencie boli rozsiahle zlyhania štátu v oblasti porušovania ľudských práv počas pandémie.

Konferenciu svojou účasťou podporili predseda vlády Slovenskej republiky, ministerka kultúry SR, štátny tajomník ministerstva kultúry SR, štátny tajomník ministerstva spravodlivosti SR, pozorovatelia z NKÚ, zástupcovia mimovládnych organizácií ľudu a odborníci z oblasti práva. Pozvaní boli zástupcovia Generálnej prokuratúry SR, verejný ochranca práv a hlavná hygienička SR, ktorí sa však konferencie nezúčastnili.

„Ako splnomocnenec vlády pre danú problematiku, musím na začiatku jasne povedať, že za podstatnú časť mojej práce považujem aj organizovanie odborných konferencií, a to právnickej a lekárskej. Som lekár a v medicíne máme zlaté pravidlo: pokiaľ sa stav pacienta zlepšuje, liečba sa nemení. Mám však pocit, že z právneho hľadiska sa počas obdobia Covidu správna právna liečba účelovo menila, právo sa ohýbalo, zneužívalo a stav pacienta (teda spoločnosti) sa stále zhoršoval. My lekári hovoríme, ubi pus, ibi evacua... To znamená, že ak nájdeš ložisko hnisu, otvor ho. Preto je dôležité otvoriť staré rany... staré rany minulosti, ložisko vyčistiť a nechať zahojiť ad integrum,“

uviedol MUDr. Peter Kotlár.

Peter Kotlár

Výsledkom odbornej konferencie bude sumárny zborník, ktorý sa bude podrobne venovať jednotlivým témam vrátane návrhov zmien právnej úpravy. V príspevkoch, ktoré odzneli na konferencii boli identifikované vážne nedostatky zásahov do ľudských práv a základných slobôd.

Viacerí rečníci vo svojich príspevkoch pripomenuli, že Benátska komisia vo svojej predbežnej správe o opatreniach prijatých v členských štátoch v dôsledku krízy COVID 19 z roku 2020 upozornila, že aj v prípade núdzového stavu musí prevažovať základná zásada právneho štátu s tým, že významnou zárukou proti rizikám zneužitia právomoci výkonnej moci je súdne preskúmanie núdzových opatrení.

Kritizovali preto skutočnosť, že akty Úradu verejného zdravotníctva SR (ÚVZ), ktoré boli vydané za vyhláseného núdzového stavu a obmedzili základné ľudské práva a slobody nad rámec uvedený v článku 5 ods. 3 a neskôr 5 ods. 4 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. nevyhovovali požiadavke zákonnosti vzhľadom na svoj rozpor s normami vyššej právnej sily.

Úrad verejného zdravotníctva SR

Na vnútroštátnej úrovni navyše vo vzťahu k opatreniam a vyhláškam ÚVZ a uzneseniam vlády neexistovali dostupné a účinné prostriedky nápravy. Takýto stav je v zjavnom rozpore s medzinárodnými štandardmi, ktoré musí Slovenská republika dodržiavať.

„Z judikatúry ESLP k požiadavke zákonnosti zásahu do ľudských práv a základných slobôd vyplýva, že právny základ musí mať určitú kvalitu – musí byť zlučiteľný s princípmi právneho štátu a musí poskytovať záruky proti svojvôli, aby diskrečná právomoc výkonnej moci nebola bezbrehá. V požiadavke zákonnosti je podľa ESLP obsiahnutá aj požiadavka procesných záruk. ESLP oznámil vláde minulý rok vyše 50 sťažností na porušenie ľudských práv v súvislosti s opatreniami a vyhláškami ÚVZ a uzneseniami vlády. Sťažovatelia namietajú, že zásahy do ich práv nevyhovovali požiadavke zákonnosti, pričom upozorňujú aj na absenciu procesných záruk. Platí pritom, že ak ESLP dospeje k záveru o porušení požiadavky zákonnosti automaticky konštatuje porušenie namietaných článkov Dohovoru bez toho, aby sa zaoberal ich primeranosťou vo vzťahu k sledovanému zákonnému cieľu. Slovenskú právnu úpravu je potrebné čo najskôr zosúladiť s medzinárodnými štandardmi. V iných štátoch Rady Európy bol súdny prieskum opatrení výkonnej moci samozrejmosťou a predstavoval významné záruky proti jej zneužitiu, čo sa prejavilo v množstve súdnych rozhodnutí kritizujúcich prijaté opatrenia ako neodôvodnené, nelogické, nepodložené aktuálnymi vedeckými poznatkami, svojvoľné, či diskriminačné,“

uviedla JUDr. Marica Pirošíková, PhD., bývalá zástupkyňa Slovenska na Európskom súde pre ľudské práva.

Marica Pirošíková

„Na Slovensku nebol zabezpečený žiaden účinný súdny prostriedok prieskumu protipandemických aktov, na čo bolo aj verejne upozorňované. Súdna moc bola nehanebne zahnaná do kúta a zbavená možnosti preskúmať zákonnosť zásahov do subjektívnych práv jednotlivcov. Výkonná moc z nej urobila štatistu a bezvýznamného pasívneho pozorovateľa. Symbol justície tak nemal len páskou previazané oči, ale bol aj bezruký, bez možnosti držať váhy a dvojsečný meč. Takýto stav nemá nič spoločné s fungovaním brzd a protiváh, ale zaváňa totalitou. Z právneho hľadiska považujem obdobie Covidu a nemožnosť vykonať súdny prieskum protipandemických opatrení za čierne obdobie v dejinách Slovenska. Súdny dvor Európskej únie v rozsudku vo veci Nordic Info v decembri 2023 pri výklade smernice o práve euroobčanov na voľný pohyb a zdržiavanie sa v členských štátoch stanovil podmienky, za ktorých môže dôjsť protipandemickými opatreniami k zásahu do slobody pohybu, do súkromia a do slobody podnikania garantovaných Chartou základných práv Európskej únie. Jedná sa o záruku dostatočnej oficiálnej medializácie, povinnosť odôvodnenia aktov, ako aj povinnosť umožniť napadnúť akt v súdnom alebo správnom konaní. Povinnosť oficiálnej medializácie by mala zahŕňať aj povinnosť zverejniť poučenie o opravnom prostriedku a informáciu o lehote na podanie opravného prostriedku proti aktu. To zodpovedá zásade právnej istoty, riadnej správe vecí verejných a právu na účinnú súdnu ochranu. Tým, že na Slovensku vyššie uvedené záruky pri obmedzeniach pohybu alebo podnikania pri vzťahoch s EU dodržané neboli, Slovenská republika porušila smernicu, z čoho vzniká zodpovednosť štátu na náhradu škody spôsobenej porušením práva Európskej únie. Pre porovnanie uvádzam, že vo Francúzsku len za prvý rok pandémie vykonali na najvyššej súdnej úrovni prieskum vyše 600 žalôb podaných proti pandemickým opatreniam. Rozhodnutím sudcu, často vydaným v superrýchlom konaní do 48 hodín, tak bolo zrušené napríklad inštalovanie termokamier v školách, sledovanie zhromaždení dronmi alebo bolo nariadené, aby sa zákaz vychádzania netýkal stretnutí advokáta s klientom,“

skonštatovala sudkyňa JUDr. Dana Jelinková Dudzíková, LL.M.

Dana Jelinková Dudzíková

V príspevku „Požiadavka zákonnosti a covidová legislatíva“ sa prof. JUDr. Tomáš Ľalík, PhD. z Katedry ústavného práva PF UK zaoberal tromi situáciami, kedy pandemická normotvorba nespĺňala požiadavku legality v zmysle čl. 2 ods. 2 a čl. 13 Ústavy SR:

„Konkrétne prvotné akty ÚVZ boli charakterizované ako rozhodnutia podľa Správneho poriadku bez toho, aby (i) boli adresáti týchto rozhodnutí identifikovaní jednotlivo a konkrétne; (ii) mohlo ÚVZ doručiť rozhodnutie verejnou vyhláškou a (iii) rozhodovací proces vôbec prebehol. Z týchto dôvodov nie je možné hovoriť o platnosti rozhodnutí. Po druhé, delegovaná normotvorba podľa zákona o ochrane zdravia nespĺňa kvalitatívne požiadavky a ministerstvo zdravotníctva, ÚVZ alebo RÚVZ môžu vydávať podzákonné právne akty bez toho, aby im zákonodarca určil hranice (obsah, rozsah a účel). Tým je vyprázdnená ústavná garancia zákonnosti pri stanovovaní povinností a obmedzení. A po tretie, počas núdzového stavu vláda porušovala čl. 13 ods. 4 Ústavy SR, ktorý nedovoľuje obmedzovať práva na iný účel ako je predvídané. Vláda extenzívnym výkladom zasahovala do slobody náboženského vierovyznania či aspektov súkromného života hoci ich nie je možné obmedziť v núdzovom stave tým, že extenzívne vykladala obmedzenie slobody pobytu a pohybu, či zhromažďovacie práva.“

Tomáš Ľalík

JUDr. Emília Kršíková, bývalá riaditeľka Úradu komisára pre deti upozornila na nasledovné skutočnosti:

„ Takmer celý jeden školský rok zatvorených škôl spôsobil ťažko napravitelné škody na úrovni výchovy a vzdelávania, na rozvoji a sociálnych zručností žiakov, ale predovšetkým vyvolal závažné následky na duševnom zdraví detí. Právo na vzdelanie ako základné právo každého je garantované článkom 42 ods. 1 Ústavy SR, podľa ktorého je školská dochádzka zároveň povinnosťou. Čl. 51 ods. 2 Ústavy SR pripúšťa ustanoviť ústavným zákonom podmienky a rozsah obmedzenia základných práv a slobôd a rozsah povinností v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu. Rozsah dovolených obmedzení základných práv a slobôd ustanovených v čl. 5 a ods. 3 a ods. 4 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. obmedzenie práva na vzdelanie neobsahuje. Ustanovenie § 150 ods. 8 zákona č. 245/2008 Z. z. (školský zákon), na základe ktorého minister školstva, vedy, výskumu a športu rozhodol o prerušení školského vyučovania v základných a stredných školách, teda nespĺňalo podmienky a rozsah dovolených obmedzení základných práv a slobôd ustanovených v čl. 5 a ods. 3 písm. a), b), e), g), h), j) a ods. 4 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. a v spojení s čl. 51 ods. 2 Ústavy SR.“

Ďalej upozornila na to, že so zreteľom na dĺžku prerušenia školského vyučovania v základných a stredných školách (od 30. marca 2020 do 12. apríla 2021) a v nadväznosti na výsledky I. kola (31. októbra 2020 – 1. novembra 2020) a II. kola (18. januára 2021 – 25. januára 2021) celoplošného testovania obyvateľov SR na vírus SARS-CoV-2 nenapĺňalo rozhodnutie ministra školstva požiadavky proporcionality podľa Benátskej komisie, ktorá sa musí vzťahovať tak na rozhodnutia o zákaze vychádzania a ich vykonávanie a na súvisiace opatrenia, ktoré môžu mať vplyv na iné práva a slobody, ktoré môžu pozostávať z ďalších obmedzení, ktoré môžu byť uvalené na obyvateľstvo počas zákazu vychádzania, napríklad zatvorenie škôl. Všetky tieto opatrenia musia byť primerané hrozbe a jej bezprostrednosti, nesmú trvať dlhšie ako samotná hrozba a musia sa vzťahovať iba na regióny, ktoré sú ňou postihnuté.

Splnomocnenec vlády SR Peter Kotlár

„Okrem toho vo vzťahu k rozhodnutiu ministra neexistovali podľa právnej úpravy (§ 150 ods. 8 a 9 školského zákona) dostupné a účinné prostriedky nápravy. Zároveň citované ustanovenie školského zákona, o ktoré sa opiera rozhodnutie ministra školstva, nenapĺňa imperatív obsiahnutý v čl. 28 Dohovoru o právach dieťaťa, ktorý garantuje právo dieťaťa na vzdelanie a podľa ktorého sú štáty povinné realizovať právo na vzdelanie a na základe rovných možností zaviesť pre všetky deti bezplatné a povinné základné vzdelanie, ďalej podnecovať rozvoj rôznych foriem stredného vzdelania a prijať opatrenia na podporu pravidelnej školskej dochádzky.“

dodala Kršíková.

JUDr. JCLic. Tomáš Majerčák, PhD. z Katedry ústavného práva a správneho práva PF **UPJŠ** vo svojom príspevku analyzoval covidovú právnu úpravu a judikatúru v Českej republike dotýkajúcu sa obmedzenia základných práv a slobôd, čo je veľmi dôležité pre komparáciu s právnou úpravou a judikatúrou v Slovenskej republike:

„Právna úprava Českej republiky bola dôslednejšia. Zákon č. 94/2021 Zb. o mimoriadnych opatreniach pri epidémii onemocnenia COVID-19 – (pandemický zákon), umožňoval vydávať mimoriadne opatrenia všeobecnej povahy ministromi zdravotníctva. Mimoriadne opatrenia museli byť riadne odôvodnené, nediskriminačné, musel byť zachovaný princíp proporcionality pri obmedzovaní základných práv a slobôd. Minister zdravotníctva na vydanie takéhoto mimoriadneho opatrenia všeobecnej povahy potreboval predchádzajúci súhlas vlády. Zákonnosť týchto mimoriadnych opatrení mohol preskúmavať Najvyšší správny súd ČR. Na jar v roku 2021 Najvyšší správny súd ČR s definitívnou platnosťou zrušil celý rad mimoriadnych opatrení všeobecnej povahy Ministerstva zdravotníctva ČR pre ich nezákonnosť aj neústavnosť: Niektoré mimoriadne opatrenia boli zrušené pre nedostatok odôvodnenia, niektoré boli zrušené, preto že nebol daný predchádzajúci súhlas vlády, vláda nemohla konvalidovať takéto akty dodatočným súhlasom, niektoré rozhodnutia boli zrušené, lebo diskriminačné, alebo neprešli testom proporcionality, a niektoré práva nebolo možné obmedziť. Nie je možné zakázať byť otcom pri pôrode, nie je možné zakázať stretávanie v rodinách, nie je možné zakázať zhromaždenia v exteriéri, je možné iba stanoviť nejaké podmienky, nie je možné zakázať bohoslužby etc.“

Tomáš Majerčák vľavo

Následne sa Majerčák dotkol náhrady škody a nemajetkovej ujmy, ktoré boli spôsobené protipandemickými opatreniami:

„V tomto smere Ústavný súd ČR, jednoznačne povedal že nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy vyplýva zo samotnej listiny základných práv a slobôd, a to z čl. 38. Jednotlivec, ktorému v príčinnej súvislosti s nezákonným opatrením všeobecnej povahy bola spôsobená materiálna či nemateriálna škoda (ujma), môže uplatniť ústavne garantovaný nárok na náhradu škody či primerané zadosťučinenie postupom podľa zákona č. 82/1998 Zb., a to výnimočne aj vtedy, ak nebolo dané opatrenie všeobecnej povahy pre nezákonnosť príslušným orgánom zrušené alebo zmenené.“

Celoplošné testovanie

JUDr. Adriana Krajníková sa zaoberala možným vyriešením covidových nepravostí:

„Riešenie spočíva v tom, že akty ÚVZ na ochranu verejného zdravia v súvislosti s pandémiou Covid-19, vydané do 14.10.2020 ako opatrenia OLP a od 15.10.2020 ako Vyhlášky na nariadenie opatrení (ďalej aj „akty ÚVZ“), a uznesenia vlády SR č. 268/2020 Z. z. a č. 428/2021 Z. z. o vyhlásení núdzového stavu, a na ich základe vydané ďalšie uznesenia vlády (ďalej aj „uznesenia vlády“), sa príslušnými rozhodnutiami vyhlásia za nulitné, a tieto rozhodnutia sa uzneseniami vlády vyhlásia v Zbierke zákonov, čím konštatovanie nulity sa stane všeobecne záväzným. Týmto právne čistým a rýchlym riešením sa vytvorí základ – pre zastavenie všetkých konaní v súvislosti s porušením týchto paaktov, pre zosúladenie vzniknutého nezákonného stavu so zákonom (t. j. obnoví sa pôvodný zákonný stav vecí, vrátia sa pokuty a pod.), pre následnú ochranu ľudských práv a základných slobôd, pre trestno-právnu zodpovednosť nariaďovateľov, vynučovateľov a porušovateľov, a pre odškodnenie adresátov – všetkých fyzických a právnických osôb.“

Z dôkladnej analýzy právneho manažovania pandémie Covid-19 na Slovensku jednoznačne vyplynulo, že Slovenská republika sa v uvedenom období odklonila nielen od medzinárodných ľudsko-právnych štandardov, ale aj od štandardov vyplývajúcich z práva Európskej únie.

V následnej intenzívnej diskusii účastníci konferencie navrhovali viaceré právne riešenia na dosiahnutie súladu s týmito štandardami do budúcnosti, ale aj na právne vysporiadanie sa so zodpovednosťou štátu vyplývajúcou z neexistencie záruk zákonnosti, nevyhnutnosti a proporcionality zásahov do ľudských práv a slobôd majúcich pôvod v aktoch ÚVZ a uzneseniach vlády. Tieto budú významným návodom pre prijatie potrebných legislatívnych zmien.

Zdroj: TS splnomocnenca vlády SR, Foto: ilustračné

Vaša e-mailová adresa nebude zverejnená. Vyžadované polia sú označené *

Komentár

Email *

Uložiť moje meno, e-mail a webovú stránku v tomto prehliadači pre moje budúce komentáre.

Rádiožurnál [🔗](#)

📅 1. 4. 2024, 7:00, Relácia: **Rádiožurnál**, Stanica: **Rádio Regina (západ)**, Vydavateľ: **Rozhlas a televízia Slovenska**, Sentiment: **Neutrálny**, Téma: **Rektorát UPJŠ**, Kľúčové slová: **Rektor univerzity Pavla Jozefa Šafárika, Daniel Pella**, Ďalšie zdroje: **Rádiožurnál, Rádiožurnál o 7:00**

Dosah: **57 059 GRP: 1,27 OTS: 0,01 AVE: 7739 EUR**

[strojový prepis] ...**Rektor univerzity Pavla Jozefa Šafárika** v Košiciach Daniel Pella zatiaľ dôvod na rozšírenie testovania nevidí. Výsledky, ktoré sú potrebné na dosiahnutie na to, aby študent bol prijatý. Napríklad keď sme prijímali 200 študentov, tak študent v poradí 200 zhruba vždy dosahuje podobný počet bodov. Nemyslím si, že tie prijímačky sú tým pádom zlé...

Veľkonočný pondelok a tradície

1. 4. 2024, 18:14, Relácia: **Rádiožurnál o 18:00**, Stanica: **Rádio Slovensko**, Vydavateľ: **Rozhlas a televízia Slovenska**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzitné pracoviská**, Kľúčové slová: **Folklórny súbor Hornád**
Dosah: **33 387 GRP**; **0,74 OTS**; **0,01 AVE**; **1513 EUR**

Oto Görner, moderátor

Veľkonočné sviatky na Slovensku vyvrcholili tradičnou oblievačkou a šibačkou. Voda má podľa tradície priniesť dievčatám krásu a najmä zdravie po celý rok. Za obývačku dostali mláďenci aj odmenu.

Dominik Vefas, redaktor

Tradičnú veľkonočnú oblievačku dodržiavajú aj na Liptove partia mladých kúpačov Zubovej žije folklórom. Prípravu na oblievačku v Hubovej, približuje Peter Rapoš.

Peter Rapoš

Tradičnú veľkonočnej kúpačky sa snažíme dodržiavať tu na s chalami s partiou už od roku 2017. Každý rok sa nám v podstate okrem toho koronového obdobia podarilo nejak dať dokopy a tým, že máme v dedine aj dosť kamarátok, priateľiek, frajeriek, tak snažíme sa túto kúpačkovú tradíciu dodržiavať a aby boli tie naše ženy krásne zdravé.

Dominik Vefas, redaktor

Pre nich mali pripravenú vyzdobenú vaňu a sviežu vodu priamo z potoka. Dievčatá ich príchod ocenili, svoje zážitky opisuje Antónia Cuperová a po nej Terézia Marhoferová z Hubovej.

Antónia Cuperová

Mne sa veľmi páči, že tieto tradície a zvyky sa u nás na dedine dodržiavajú a že vždy sa nájde takáto partia chlapcov, ktorá nás vždy ochotne obleje, vyšibe a to preto, aby sme boli krásne, zdravé počas celého roka.

Terézia Marhoferová

Podľa mňa sú to pekné zvyky, treba to zachovávať, myslím si a ja sa teším na to.

Dominik Vefas, redaktor

Šibačov dievčatá odmenili farebnými stužkami na korbáč, vajíčkami aj pohostením. Z Liptova Dominik Vefas, RTVS

Oto Görner, moderátor

V Košiciach tradičnú oblievačku a šibačku zachovávajú napríklad aj členovia **folklórneho súboru Hornád**. S mikrofónom sme boli ráno pritom.

Ondrej Behún, redaktor

Na košických sídliskách sa oblievalo od skorého rána. Hovoria Košičanky Sofia a Veronika.

Sofia

Nie je to nič príjemné, takto zrána hneď dostať, ale som za to, aby sa tie tradície určite udržiavali.

Veronika

No úžasné. Veľmi sa nám také ráno páči raz za čas, samozrejme.

Ondrej Behún, redaktor

Veľkonočnú tradíciu zachovávajú členovia **folklórneho súboru Hornád**, hovorí Patrik Seliga.

Patrik Seliga, člen FS Hornád

Tradičie teda nepatria len na dedinu, rozhodne patria aj do mesta, lebo každý z nás má tradície v sebe. To, čo nám tu nechali naši predkovia, musíme a mali by sme zachovávať.

Ondrej Behún, redaktor

Dievčatá obľiali a vyšibali tie im za to na oplátku darovali stužku na korbáč, hovorí dominika.

Dominika

Je to úžasné udržiavať takto tradície a že chlapci prišli.

Ondrej Behún, redaktor

Aj takto s hudobným doprovodom?

Dominika

To bolo najlepšie.

Ondrej Behún, redaktor

Dopĺňa **folklórneho súboru Hornád** Dominik Korytko.

Dominik Korytko, člen FS Hornád

Bolo by to veľmi chudobné, bezzubé, veľmi pôstne a keďže už máme Veľkú noc, tak patrí k tomu hudba.

Ondrej Behún, redaktor

Ondrej Behún, RTVS

Veľkonočné tradície na Slovensku stále žijú, výnimkou nie sú ani mestá. Takto zachytili sviatočný pondelok štáby RTVS

📅 1. 4. 2024, 19:57, Zdroj: spravy.rtvv.sk 📄 Vydavateľ: Rozhlas a televízia Slovenska, Autor: Andrea Franková, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzitné pracoviská, Kľúčové slová: Folklorný súbor Hornád
Dosah: 57 457 GRP: 1,28 OTS: 0,01 AVE: 800 EUR

Folkloristi sa postarali o tradičnú veľkonočnú polievačku.

Na Slovensku sa od skorého rána šibalo aj oblievalo. Veľkonočné tradície si zachovávajú obyvatelia nielen na dedinách, ale aj v mestách. Ako to vyzeralo v regiónoch, zisťovali naše štáby.

V obci Strelníky na Horehroní prežíva tradičná veľkonočná oblievačka aj vďaka miestnym folkloristom. „Dnešný deň je predovšetkým o dievčatách, pretože pre nich chceme, aby boli šťastné, zdravé a aby s nami ešte dlho boli v našich folklórnych telesách,“ povedal člen folklórneho súboru Bystrina.

Na veľkonočné zvyky sa boli pozrieť v Správach RTVS redaktori Jozef Kubánek, Dominik Veľas a Ondrej Behún:

Veľkonočnú oblievačku dodržiavajú aj na Liptove. Partia mladých kúpačov z Hubovej žije folklórom. „Tradíciu veľkonočnej kúpačky sa snažíme dodržiavať s chalanmi a partiou už od roku 2017. Každý rok sa nám, okrem coronového obdobia, podarilo dať dokopy, aby boli naše ženy krásne a zdravé,“ priblížil Peter Rapoš z Mladí z Hubovej.

Pre dievčatá mali pripravenú vyzdobenú vaňu a sviežu vodu z potoka. „Mne sa veľmi páči, že tieto tradície a zvyky sa u nás na dedine dodržiavajú, aby sme boli krásne a zdravé počas celého roka,“ reagovala Antónia Cuperová z Mladí z Hubovej.

Môže vás zaujímať Veriaci oslavujú najväčší kresťanský sviatok v roku, pripomínajú si zmŕtvychvstanie Ježiša Krista

Veľkonočné tradície udržiavajú aj v Košiciach. Od skorého rána sa oblievalo aj na sídliskách. „Tradície nepatria len na dedinu, rozhodne patria aj do mesta, lebo každý z nás má tradície v sebe. To, čo nám tu nechali naši predkovia, musíme a mali by sme zachovávať,“ zhodnotil člen **folklórneho súboru Hornád** Patrik Seliga.

Autor: Andrea Franková

O našich autoroch

2. 4. 2024, Zdroj: **Historická revue**, Strana: 64, Vydavateľ: **Petit Press, a.s.**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ**

Dosah: 43 000 GRP: 0,96 OTS: 0,01 AVE: 2716 EUR

PhDr. Tomáš Jahelka, PhD., absolvent politológie na Filozofickej fakulte Trnavskej univerzity, kde pôsobí ako odborný asistent. Doktorandské štúdium absolvoval na Katedre filozofie Filozofickej fakulty Masarykovej univerzity v Brne. Oblasťou jeho vedeckého výskumu a publikačnej činnosti sú dejiny slovenského a českého politického myslenia, české a slovenské, resp. československé politické dejiny prvej polovice 20. storočia a politická filozofia.

Mgr. Martin Jarinkovič, PhD., je absolventom doktorandského štúdia v odbore všeobecnej dejiny na Katedre novovekých a najnovších všeobecných dejín Inštitútu histórie Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove. Za najdôležitejšiu oblasť svojho výskumného záujmu považuje problematiku slovenskojužnoslovanských vzťahov v prvej polovici 20. storočia. Pôsobí vo Východoslovenskom múzeu v Košiciach ako kurátor niekoľkých fondov a zároveň vedúci historického odboru a námestník riaditeľa.

Ing. Miroslav Jaso – absolvent Stavebnej fakulty STU v Bratislave, venuje sa oblasti geológie a podzemného staviteľstva.

Stipica Grgič, PhD., je chorvátsky historik. Vyštudoval históriu na Filozofickej fakulte Univerzity v Záhrebe a na tej istej univerzite získal aj doktorát. V rokoch 2008 – 2021 pôsobil ako odborný asistent histórie na Fakulte chorvátskych štúdií Univerzity v Záhrebe. Od roku 2021 pôsobí ako vedecký pracovník na oddelení moderných dejín Chorvátskeho historického inštitútu. Zaujíma sa o témy súvisiace s politickými a sociálnymi dejinami, ako aj s dejinami každodennosti chorvátskych regiónov, Juhoslávie a Európy v prvej polovici 20. storočia.

PhDr. Miroslav Londák, DrSc., vedecký pracovník na Historickom ústave SAV. V rámci svojho výskumu sa zameriava na ekonomicko-politický vývoj na Slovensku a v Československu po skončení 2. svetovej vojny.

Mgr. Maroš Melichárek, PhD., je absolventom doktorandského štúdia v odbore všeobecnej dejiny na Katedre novovekých a najnovších všeobecných dejín Inštitútu histórie Filozofickej fakulty Prešovskej Univerzity v Prešove. Zaoberá sa európskymi dejinami 19. a 20. storočia a problematikou nacionalizmu na Balkáne so zreteľom na Juhosláviu (1918 – 1991), Srbsko a Kosovo. Je autorom mnohých odborných publikácií, recenzií i popularizačných článkov. V roku 2023 bol spoločne s Dariuszom Wojtaszynom editorom monografie **Football in the Balkans I. Internal Views, External Perceptions**. Momentálne pôsobí na funkčnom mieste docenta na Katedre histórie FF **UPJŠ** v Košiciach.

Mgr. Adam Rada, PhD., absolvoval odbor história na Filozofickej fakulte UK v Bratislave. V roku 2018 obhájil dizertačnú prácu na tému Prétoriánski prefekti za vlády julsko-klaudiovskej dynastie: Otázky pôvodu a vplyvu. Zaujíma sa nielen o svet antiky, ale aj o vojenskú a politickú históriu západného sveta.

Mgr. Martin Turóci, PhD., štúdium histórie absolvoval v rokoch 2003 – 2008 na Filozofickej fakulte Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. Od roku 2008 pracuje v Kysuckom múzeu v Čadci ako historik. V roku 2017 obhajobou dizertačnej práce venovanej problematike veľkej hospodárskej krízy v oblasti severozápadného Slovenska úspešne ukončil doktorandské štúdium. Venuje sa najmä regionálnym dejinám a historickej geografii. Jeho špecializáciou sú politické, hospodárske a vojenské dejiny Kysúc a severozápadného Slovenska.